OCTAV PANCU-IAŞI

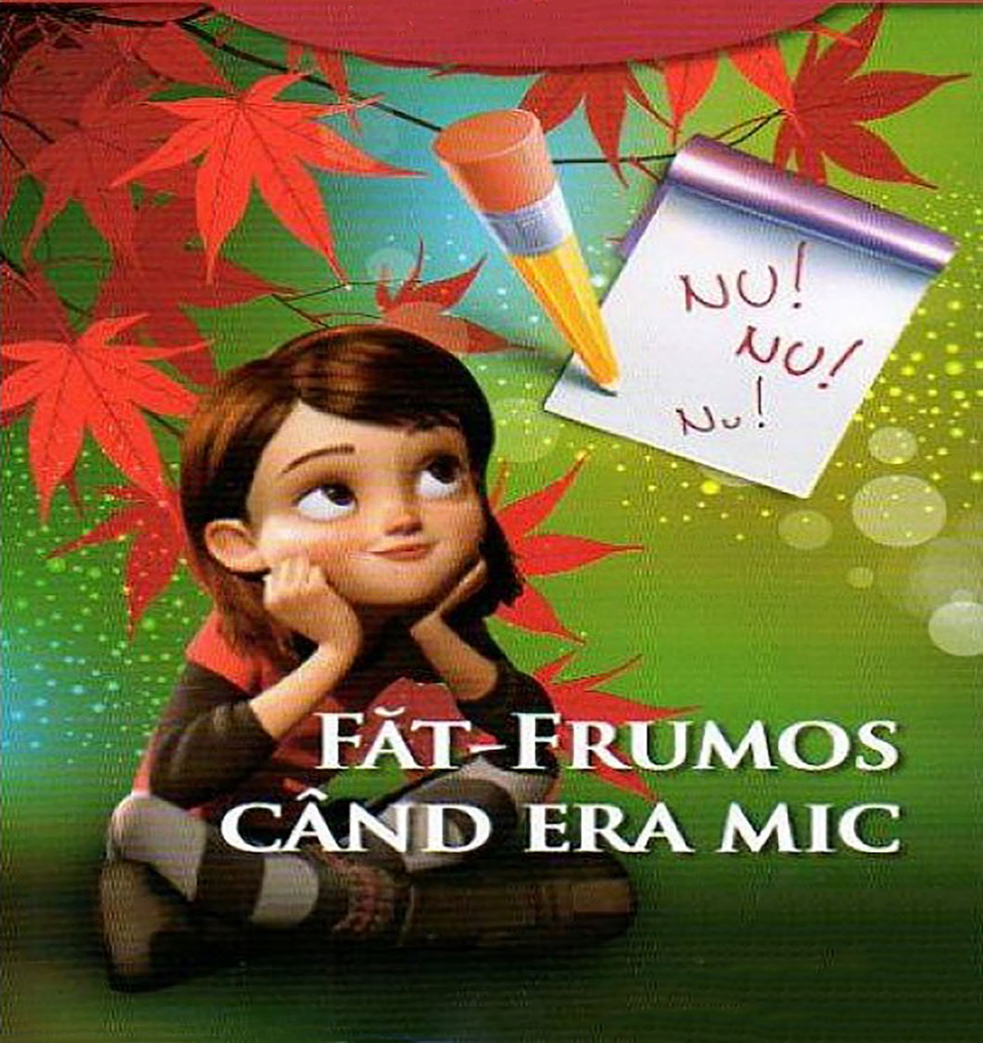

FĂT-FRUMOS CÂND ERA MIC

OCTAV PANCU-IAŞI

FĂT FRUMOS CÂND ERA MIC

Cuprinde povestirile ce nu apar şi în volumele :

Făt Frumos când era mic - ediţia 1963

Pere alese - 1991

Editura Ion Creangă
1982

virtual-project.eu
== aladrian ==

UN BĂRBAT LA CASA OMULUI

„Bună seara, stimaţi telespectatori, mâine o să fie vreme frumoasă, lăsaţi-vă acasă umbrela şi galoşii şi fâş-fâşul, plecaţi fără grijă, îmbrăcaţi numai în cămaşă; soarele o să ardă toată ziua, o să fie cel puţin un milion de grade, aşa, nu mai staţi pe gânduri, duceţi-vă la ştrand sau la pădure sau unde vreţi, e păcat să staţi în casă pe o vreme atât de frumoasă, bună seara, stimaţi telespectatori, şi la revedere, ne vedem mâine la aceeaşi oră, ca să vă mai spun ce-a mai fost şi ce-o să fie !“

Cam asta voia să spună tovarăşul acela de la televizor : ţinea un băţ în mână şi vorbea cam aşa, numai că, bineînţeles, cu alte cuvinte, nişte cuvinte de-ale lui, anume făcute ca să nu pricepi chiar tot ce spune, dar era şi aşa foarte limpede că ziua de

mâine o să fie o frumuseţe ; masele de aer oceanic n-or să îndrăznească să pătrundă nu ştiu unde, iar maximele şi minimele din cursul nopţii vor fi cuprinse între nişte cifre foarte drăguţe. Aşa că, auzindu-l, mama a plecat de acasă cu umbrela, tata cu fâș-fâșul şi amândoi i-au spus băiatului să rămână în casă, că vine o ploaie de la Cluj, aoleu ce ploaie vine de la Cluj.

Şi ploaia chiar a venit, însă mult mai târziu ; când a venit ea, totul se rezolvase, vreau să spun că băiatul nu mai avea nici o problemă, se uita pe fereastră cum plouă, ca şi cum s-ar fi uitat la un film, putea să toarne cu găleata, că nici nu-i păsa. Înainte de ploaie, însă, s-a întunecat deodată, s-a făcut întuneric ca în cămară sau ca sub pat, adică un întuneric nu ca noaptea şi nu ca în tunel, ci unul prin care mai vezi câte ceva. Şi a început să fulgere şi să trăsnească, mamă-mamă ce mai fulgera şi mai trăsnea ! Şi bunicei îi era frică, mamă-mamă, ce frică îi era, şi lui Inimioară îi era frică, se băgase cu capul sub bibliotecă şi nici din coadă nu îndrăznea să mişte. Băiatul era singurul bărbat din casă, pentru că bunicei, cum am zis, i se făcuse frică şi deci nu mai putea fi socotită bărbat, iar Inimioară, devreme ce avea coadă, nu putea să fie altceva decât căţel sau

pisic, dar el era căţel. Ei bine, asta voiam să spun ; mare lucru un bărbat la casa omului ! Poate să se întunece afară cât pofteşte, poate să fulgere şi să tune o mie de ani, cu un bărbat la casa omului crezi că-i o zi ca oricare alta, n-ai probleme.

Dacă eşti, să zicem, bunică şi mori de frică şi te învârți prin casă şi-ţi frămânţi mâinile şi spui tot timpul „Vai, Doamne, ce prăpăd !“ vine bărbatul de la casa omului şi-ţi spune : „Linişteşte-te, bunicuţo, că nu se întâmplă nimic, de trăsnet nu trebuie să te temi, pentru că avem paratrăsnet, l-am văzut eu când m-am suit cu nea Fane pe bloc să legăm antena; toate trăsnetele se lovesc de paratrăsnet şi se sparg ca ouăle, apoi se scurg frumuşel în pământ; e o plăcere să le vezi cum se scurg. De tunete nici nu mai vorbesc. Tunetele sunt un fel de zgomote, nimic mai mult, aşa ceva ca şi cum n-ar fi, zău nu merită să te plimbi prin casă din cauza lor, uite, ţi-ai pierdut şi papucul pe care ţi l-a cumpărat tata de ziua matale, vreau să spun papucii pe care ţi i-a cumpărat tata, că tare te mai dureau bătăturile. Nu-i nici un prăpăd, pe cuvânt că nu-i, am o revistă extraordinară, ţi-o dau să te uiţi la poze, are un milion de poze cu maşini, râzi de te prăpădeşti să vezi cum aveau, odată,

maşinile claxonul afară şi roţile cu spiţe, ca la bicicletă, râzi de te prăpădeşti, nu alta !“

Şi dacă, să zicem, eşti Inimioară, cel mai slab şi mai zbârlit căţel din cartier, care acum, din cauza fulgerelor şi tunetelor, te-ai băgat cu capul sub bibliotecă, vine bărbatul de la casa omului şi te ia în braţe, şi-ţi suflă în ochii speriaţi şi te scarpină după ureche...

Şi uite-aşa fulgerele se răresc, tunetele se aud din ce în ce mai departe şi începe să plouă. Atunci sună telefonul şi când duce receptorul la ureche, băiatul aude glasul mamei, care întreabă ce mai e pe acasă şi dacă s-au speriat de ploaie. „Pe acasă, răspunde băiatul, totul e în regulă." Cine şi de ce să se sperie de ploaie ? Bunica se uită la maşini, râde de se prăpădeşte văzând cum aveau maşinile claxonul afară, ca să nu mai vorbim de roţile cu spiţe ca la bicicletă. Şi Inimioară e cuminte, a adormit, probabil că visează că s-a găsit mingea verde cu care îi plăcea lui să se joace, dar nu s-a găsit şi nici n-o să se găsească, pentru că a furat-o cineva, mă rog, asta nu mai trebuie să afle Inimioară. „Bine, spune mama, mare lucru e un bărbat la casa omului !”

Şi plouă, şi plouă, şi băiatul deschide televizorul şi iarăşi apare tovarăşul acela cu băţul în mână şi

spune că plouă, spune ca şi cum n-ar vedea toată lumea că plouă, dar mai cu seamă ca şi cum nu tot el ar fi spus ieri că n-o să plouă. Ca să vezi !

RECUNOSC : EU SUNT DOMNU' „DA, VĂ ROG !”

Ce să mai vorbim ? ! Cui îi place să se râdă de el ? Spunându-vă că mie îmi place, mai întâi o să vă uitaţi la mine să vedeţi dacă glumesc sau dacă — lumea asta e mare şi multe se mai petrec în ea ! — nu cumva, vorba tatii, am sărit de pe şină !

Şi totuşi...

Şi totuşi, băieţi, pe cuvântul meu de elev, de băiat mare, doisprezece ani împliniţi în aprilie, şi pe deasupra pionier dintr-a treia, că sunt câțiva capsomani care râd de mine — şi mie nu numai că nu-mi pasă, şi eu nu numai că nu mă supăr, dar îmi place, mă bucură, abia aştept să-i aud râzând !

Hm? Ce ziceţi de chestia asta ?

Acum poate că nu ziceţi nimic pentru că nu ştiţi încă despre ce e vorba, însă, la sfârșit, precis că o să spuneţi ceva şi, zău, cred că aş fi în stare să umblu o zi întreagă într-un singur picior, ori să-mi dau maşinuţa „Schuco" cu toate cele patru cauciucuri de rezervă, numai să vă aud.

Teribil aş vrea să vă aud ce ziceţi despre un om care se bucură când se găsesc unii cate râd de el.

Aceşti *unii*, în cazul meu, se numesc Costi, Radu şi Victor, cel poreclit „Năsel“, pentru că are cel mai... vizibil (observaţi cât de fin mă exprim !) nas din cartier.

Şi azi-dimineaţă, când am ieşit în faţa blocului, i-am auzit şuşotind :

— Sst, vine domnu’ „Da, vă rog !“

Eu sunt domnu’ „Da, vă rog !“ şi tot eu, domnu’ „Cu plăcere !“, domnu’ „Trag o fugă !“, domnu’ „Mă întorc îndată !“ Aşa mi se spune. Aşa mi se spune când sunt — cunoaşteţi expresia — „luat peste picior". Când Costi, sau Radu, sau Năsel, ori Costi, şi Radu şi Năsel laolaltă râd de mine, iar pe mine mă bucură, abia aştept să-i aud râzând.

„Da, vă rog !" şi „Cu plăcere !“ şi „Trag o fugă !“ şi „Mă întorc îndată !" sunt, bineînţeles nişte cuvinte pe care le rostesc eu, aţi sesizat cred, nu-i mare lucru.

Mă strigă, de exemplu, un vecin de pe balcon :

— Mişule ! (aşa mă numesc : vine de la Mihai.)

— Da, vă rog !

— Mişule, du-te te rog şi ia-mi şi mie o pâine !

— Cu plăcere...

— Nu te supăra, dar acum m-am întors de la uzină şi...

— Nici o supărare. Trag o fugă...

— Mulţam, Mişule, prinde banii !

— I-am prins. Mă întorc îndată.

Asta se întâmplă mai cu seamă acum, în vacanţă, de două-trei ori pe zi, şi, fireşte, de fiecare dată mă strigă altcineva. Mama, vecina de la 4, bunica, nea Sandu (montorul care a lucrat până şi în India), nea Barbu, tanti Matilda (mama gemenilor), mă rog, are cine să mă strige, stau într-un bloc cu opt etaje şi cu patru apartamente la fiecare etaj. Lume, berechet.

„Cei trei mușchetari" (cum s-au numit ei înşişi, Costi, Radu şi Victor) râd de mine de câte ori mă aud răspunzând aşa.

Habar n-am ce vor, ce-o fi în capul lor. Poate că ar vrea să mă audă aşa :

— Mişule !

— Greşeală ! Mai formaţi o dată numărul !

— Mişule, fii băiat bun, ia-mi şi mie o pâine.

— Confuzie !

— Abia m-am întors, Mişule, de la uzină şi.,.

— Nu ţine, dom`le. Vezi de altul!

Ei bine, mie aşa ceva, cum se spune, nu-mi stă în caracter. Ce, mi se tocesc picioarele dacă trag o fugă

până la alimentara, până la farmacie sau până la chioşcul cu ziare ?!

Râd de mine :

Ssst, vine domnu' „Da, vă rog !"

Sau :

— Salutare, domnu’ „Trag o fugă !“

Îi las să râdă.

Mie nu numai că nu-mi pasă şi eu nu numai că nu mă supăr, dar îmi place, mă bucură, abia aştept să-i aud râzând.

Pe cuvântul meu !

VACANŢĂ CU PLOAIE

La tine plouă ? mă întreabă la telefon deşteptul de Victor, mă întreabă de parcă n-am sta în același cartier, la nici două staţii de autobuz.

— Nu, îi răspund, la mine e cald şi frumos. Chiar mă gândeam să ies cu bicicleta.

— Minţi !

— Bineînţeles. Cine te pune să mă întrebi tâmpenii ?

— Mă plictisesc. Casc şi dau telefoane.

— E o idee, spun. Poate că o folosesc şi eu.

Închid şi alerg în bucătărie. Apa pentru ceaiul lui bunicu’ încă n-a fiert, dar nici nu mai are mult. Iau ceaşca lui din dulăpior, o clătesc, arunc în ea două linguriţe pline vârf cu zahăr, tai o feliuţă subţire de lămâie — o tai cu ochii închişi, că altfel mi se strepezesc dinţii. Mă duc la bunicu şi-l întreb dacă să-i aduc la ceai biscuiţi.

— Ce fel de biscuiţi ? ridică nasul din carte.

— Speciali pentru criza dumitale de reumatism, îi răspund. Cu salicilat şi spirt camforat.

— Iar eşti spiritual ?

— Iar, spun. Aşa-s eu când ploua.

— Poate stă, spune el.

— Poate, dar ar fi păcat

Îi îndrept perna, îl înfăşor mai bine în pled şi iar alerg la bucătărie. Umplu cu apă fiartă ceaşca, adaug câţiva stropi de esenţă (ceaiul prea tare nu-i face bine la inimă), aşez ceaşca şi câțiva biscuiţi pe o tăviţă. Pe urmă, ca s-o fac pe nebunul, îmi atârn un şervet de braţ, ca ospătarii, intru la bunicu deschizând uşa cu piciorul şi purtând tăviţa în vârful degetelor.

— Domnul e servit, spun. Trustul vă urează poftă bună.

Îl simt că ar vrea să zâmbească, dar se abţine. Nu vrea să mi-o iau în cap. Ţin neapărat să-l fac să râdă şi adaug :

— Dacă mai doriţi ceva, sunaţi. Tot nu funcţionează soneria.

Ies repede, fără să mă mai uit la el. Se topeşte după mine, însă niciodată nu vrea să-mi arate. Seamănă cu tata, adică tata seamănă cu el, au amândoi un haz nebun, ştiu că i-am moştenit în privinţa asta, dar nu vor să-mi arate. Foarte bine, prefaceți-vă, tovarăşi, de voi credeţi că-mi arde mie acum ?

E zece. Îi rad lui ăla micu' două mere, alerg după el toată casa, până îl fac să le înghită, îl mânjesc până şi pe ochi. Îl iau de guler şi-l duc la baie, se smiorcăie, îmi cere răţuşca de plastic să se joace în cadă, îi spun că îi arăt eu răţuşcă dacă nu se duce să se culce, urlă, îi spun că n-are decât, am mai auzit eu urlete şi mai şi, pe urmă adoarme sugându-și un deget. Nu i-! scot din gură, ca mama, mie nu mi-e teamă că o să-şi sugă degetul până la adânci bătrânețe, încă nu am văzut oameni serioşi sugându-și degetul.

Mi-ar plăcea să scriu ceva în jurnalul meu, am chef să mă aiuresc, îmi vin în minte nişte cuvinte care n-au nici un înţeles şi le-aş scrie tocmai pentru că n-au nici un înţeles, dar, cum zice tata, mă presează timpul. Mătur balconul — iar au aruncat vecinii de sus hârtii! — îi spăl tatii cârpele maşinii şi le pun la uscat, le spăl de mântuială, fără „Alba" şi după ce le agăţ în cârlige, iar le duc la baie să le frec, chestia mă distrează, păcat că nu mă vede mama, mi-ar ţine o cuvântare, despre treaba pe care o faci de mântuială şi se răzbună etc. etc. Ala micu' a împrăştiat în toată casa jucării, i le strâng, şi mie mi le strângea aia mare, uşa de la debara scârțâie, îi

ung balamalele cu ulei, nu mai scârțâie, intru iar la bunicu, îi îndrept iar perna, îl înfăşor iar în pled.

— Văd că ţi-au plăcut biscuiţii, îi spun. O să-ţi mai cumpăr când iau prima leafă.

— Mai va până atunci. Nu mai apuc eu ziua aia.

— O apuci, îi spun. Nu uita că am doisprezece ani.

— Şi ce să nu mai uit ?

— Să-ţi iei pastilele.

„Să-ţi iei pastilele” e un fel de a vorbi. I le dau eu, el numai le înghite şi se strâmbă.

— De ce te strâmbi ? îl întreb. Te alinţi ?

Iar se preface. Acum se preface că n-a auzit ce l-am întrebat, n-a auzit tocmai el, care într-o hală de cincizeci de strunguri auzea când stătea unul. Îl văd uitându-se spre măsuţa unde i-a lăsat mama o sin-gu-ră ţi-ga-ră şi acopăr repede măsuţa cu spatele.

— Bine te-a învăţat cine te-a învăţat, spune.

— Bine, rău, asta-i situaţia. Îţi urez somn uşor şi să-ţi crească pensia.

Pe urmă citesc vreun ceas, mâzgălesc câteva rânduri în jurnal, ascult la radio o emisiune pentru automobilişti, împrumut unei vecine un pahar de ulei, se scoală ăla micu’ şi introduc în el nişte brânză cu smântână.

Pe la trei vine mama, îi scutur fâșul, îi pun umbrela la uscat, în balcon, ea vede că n-am dus gunoiul şi oftează:

— N-am nici un ajutor în casa asta...

— Bine, spun, n-ai, de la cine să ai ? !

Îmi fac un coif dintr-un ziar, să nu mi se ude partea mea cea mai reuşită, duc gunoiul, mă întorc în casă şi mă aşez cu mâinile în şold în faţa mamei :

— Sărăcuţa de tine, îi spun, nimeni nu te ajută în casa asta.

— Mare caraghios eşti, râde ea.

Sună telefonul. E tot deşteptul de Victor.

— Mă, tu nu te plictiseşti ? mă întreabă.

— Ba da, îi răspund, casc şi dau telefoane.

— Minţi,

— Bineînţeles. Cine te pune să întrebi tâmpenii...

STRÂNGEŢI PUMNII PENTRU MINE, BĂIEŢI!

Dragi tovarăşi, situaţia e albastră, mă mir că vă mai vine să râdeți. Ieri, un deştept a pus sare în compotul celei mai frumoase fete din Vaslui, azi, nu se ştie cine a uns clanţele cu marmeladă. Ce-i aici, tabără sau circ ? Vă rog să vă potoliţi, sunteți băieţi mari, ar trebui să vă gândiți un pic !

Şi, spunând acestea, comandantul unităţii ieşi din dormitorul nostru. Cele de mai sus sunt rezumatul meu la cuvintele lui, un rezumat exact în esenţă, înţelegeţi, limbajul îmi aparţine în întregime. Comandantul e profesor de limba română, vă daţi seama că a citit câteva biblioteci, probabil că nici prin somn n-ar spune „situaţie albastră " şi celelalte pe care eu mi le permit, pentru că-mi face plăcere să cred că e cine ştie ce de capul meu. Bineînţeles, el n-a zis nici „cea mai frumoasă fată din Vaslui", sunt tot vorbele mele, *vasluianca* e slabă ca o scobitoare şi când duce paharul la gură ridică degetul cel mic în sus, „frumoasă" am făcut-o eu, de şmecher ce sunt, zău, de-ar trece odată timpul să mă fac şi eu om

serios, numai de prostii mă ţiu, toată ziua o fac pe nebunul.

Dar să lăsăm autocritica, la mine se vede că nu ajută. Ei bine, deşteptul care a pus sare în compotul vasluiencei şi cel care a mânjit clanţa (nu clanţele; e totuşi o diferenţă) cu marmeladă sunt una şi aceeaşi persoană, adică eu, n-aş mai fi! Am vrut să-i distrez pe băieţi, grozav îmi place când o fac pe bufonul, şi acum nu ştiu unde să mă mai ascund, m-aş duce în pădure şi n-aş mai ieşi până la primăvară.

— Lasă, spune Manole, trece şi asta, se uită.

— Trece pe naiba, răspund, cum o să treacă ? Abia a început.

— Fii serios, spune frate-su geamăn, Călin ; comandantul e om cumsecade.

— Este, răspund, el este, dar acuma e vorba de mine.

— Ai aerul că-ţi pare rău, spune matematicianul, nu ştiu cum îl cheamă, are un nume de împărat roman, mi se pare că Octavian sau Cezar, în fine, ceva pe aici.

— Chiar îmi pare rău, răspund, ar trebui să fac ceva şi nu ştiu ce.

— Lasă-te de glume, spune matematicianul-împărat, hai să ne culcăm, o să visezi că eşti un îngeraş şi mâine o să-ţi treacă.

— Nici nu mă gândesc să mă culc, răspund, noaptea dorm buştean şi mâine mă scol tot un nătărău.

— Bine, fă ce vrei, dar lasă-ne pe noi să dormim.

— Noapte bună, le strig şi ies pe coridor.

Lumina e aprinsă pe coridor. Mă plimb o vreme cu mâinile în buzunare, mă uit la fotografiile înrămate, una e de la Bicaz, alta de pe Valea Oltului, a treia înfăţişează o cabană mică în vârful unor munţi înzăpeziţi; e o poză foarte nu ştiu cum, de câte ori o privesc mă ia cu frig.

Ies pe alee, fac la stingă, ajung la vila fetelor. Încă nu s-au culcat, abia a sunat gornistul stingerea, le aud cum râd şi vorbesc tare. Nu prea am curaj să le bat în geam, astea sunt în stare să arunce în mine cu toate pernele, dar trebuie să am curaj, n-au decât să arunce şi cu scaune. Bat. Iese una, Corina, o fată foarte simpatică.

— Ce pofteşti ? mă întreabă.

— Cheam-o pe *vasluianca* ! o rog.

— Pe care din ele, că-s două ?

Era să-i spun că pe cea care, când duce paharul la gură, ridică degetul mic în sus.

— Cea înaltă.

— Amândouă sunt înalte.

— Atunci cheamă-le pe amândouă.

Nu trece mult şi apar *vasluiencele* la fereastră.

— Cu tine, îi spun uneia dintre ele, n-am treabă, scuză-mă că te-am deranjat.

Ea mă face necioplit şi se retrage. Rămâne numai cea căreia i-am deşertat solniţa în compot.

— Am venit să-ţi spun că eu ţi-am pus sare în compot.

— Mulţumesc pentru informaţie.

— Şi-am mai venit să te rog să mă ierţi.

— Eşti un...

Nu spune ce sunt. Îi răspund :

— Sunt tot ce vrei, dar iartă-mă !

— Mai bine du-te şi te culcă !

— Nu pot. Mi se întâmplă ceva nemaipomenit.

— Ce ?

— Habar n-am. Probabil vreau să mă fac băiat de treabă.

— Era şi timpul.

— Crede-mă, e o chestiune foarte serioasă.. Mi se întâmplă ceva nemaipomenit ! Mă ierţi ?

— Mă mai gândesc şi-ţi spun mâine.

— Mi-ai face un mare serviciu dacă m-ai ierta acum.

— Bine, du-te !

— N-o să te mai necăjesc, îţi promit !

— Am auzit, du-te !

— Noapte bună. Adică...

— Ce mai vrei ?

— Lasă... Noapte bună.

Voiam să-i mai spun să nu mai ridice degetul mie când duce paharul la gură, dar mi-am dat seama că nu era momentul.

Plec spre vila comandanţilor. Îl găsesc în faţa uşii stând în fotoliile de paie şi fumând. Cineva tocmai spune că nu crede în farfuriile zburătoare. Altul îi răspunde că el crede. Şi eu cred, dar acuma părerea mea nu face doi bani. Dau bună seara şi-l rog pe tovarăşul Adamescu să vină puţin cu mine.

— S-a întâmplat ceva ? sare el;

— S-a întâmplat.

Ce ? întreabă tovarăşa de muzică.

— Nu vă speriaţi, răspund, e ceva care s-a întâmplat azi-dimineață. O iau înainte şi tovarăşul Adamescu vine după mine. Aş merge aşa până la capătul pământului, dar mă opresc deodată şi spun :

— Eu am pus sarea în compot şt tot eu am uns clanţa cu marmeladă.

— Foarte urât, mă întrerupe el.

— Dacă era frumos, nu veneam să spun. Vreau să vă cer scuze.

— Asta mai merge, spune el. Dar cum de ţi-a venit ?

— Cred că era timpul, spun.

— Şi eu cred, spune el.

— Eu nu prea obişnuiam să-mi cer scuze, mai spun. Acum mi s-a întâmplat ceva nemaipomenit. Mă întreb însă dacă mâine n-am s-o iau de la început.

— M-ar bucura să n-o iei.

— Dar dacă o iau ?

— Ce să-ţi spun ? Numai de tine depinde.

— Bine, spun, vă mulţumesc că m-aţi ascultat.

— Eşti grozav de protocolar, râde el.

Ne spunem noapte bună şi plec.

Băieţii s-au culcat. Mă dezbrac pe întuneric, îmi pun pijamaua şi mă sui în pat. „Totul e ca mâine să n-o iau de la început, îmi spun. Ar fi păcat. Ar fi păcat, aşa, în general, dar şi pentru că, poate, vasluianca şi comandantul se gândesc acum la mine, le-a plăcut chestia cu scuzele, şi-au zis că viaţa e frumoasă, că oamenii au obraz. Ar fi păcat să creadă

asta numai o noapte. Şi totul depinde numai de mine.

Strângeți pumnii pentru mine, băieţi !“

NU FUGI, ZIUA MEA FRUMOASĂ !

Totul era limpede. Însuşi acest cuvânt *limpede*, pe care îl rostea din când în când cu inima uşoară, îi suna ca un pahar de cristal a cărui buză ai atins-o cu un bobârnac, sunet straniu care parcă nu se adresează auzului, ci privirii, şi-ţi aduce în faţa ochilor strălucirea limpede a unui ţurţure de gheaţă, şi cerul limpede aşa cum n-a fost decât o dată, atunci când ai vrut tu să fie aşa, şi ai rugat toţi norii să se destrame, şi ei te-au ascultat. Totul era limpede, avea ceva din clipocitul izvorului acela de la Cheia, pe care, când îl descoperise, chiuise atât de tare, încât a văzut cu ochii lui cum se desprinde o aşchie de stâncă.

„Ce te-a apucat, mă ?“ îl ghiontise atunci Valeriu. „Mi-e bine, mi-e grozav de bine, răspunsese, nu mă întreba mai mult, că nu ştiu ce-i cu mine; îmi vine să strig... orice... dacă vrei strig că urâțica de Paula e cea mai frumoasă fată de pe pământ... că la tine ţin mai mult decât la fratele meu... că-mi plac clătitele cu magiun... Heeeei! Ascultaaaaţi! Cine nu ştie ce-i fericirea să mă întrebe pe mine. Dau lecţii graaaatis !“ Atunci, ca şi acum, exista un singur

motiv ; nimic nu-l apăsa, toate gândurile îi erau drepte, luminoase, semănau cu nişte lumânărele proaspăt prinse în brad. Totul era limpede. Toate erau în ordine. Mă rog, atunci, în excursia de la Cheia, găsise stării sale o explicaţie firească. Se ştie... şi dacă nu se ştie, se învaţă la şcoală, de asta nu scapă nimeni, că măreţia naturii îţi strecoară în suflet un fel de... cum se zice ?... În sfârșit, n-are importanţă numele exact, îi stă pe limbă, o să-l găsească el odată şi odată, important este că sufletul ţi se umple cu ceva care te face mai bun, mai înţelegător, poate chiar mai uşor în sensul cel mai exact, adică îţi pierzi din greutate, îţi vine să pluteşti, să zbori... Dar acum ? Acum, în apropierea lui, nu se află nici izvorul acela învăluit într-o lumină misterioasă, viorie, nici aşchia de stâncă desprinsă după milioane de ani, pentru că i-a plăcut cum chiuie el, care şi-a părăsit după milioane de ani locul pentru el. Măreţia şi toate celelalte rămăseseră acolo, la Cheia, făceau, probabil, poezii, lingeau, probabil, prima zăpadă, aprindeau, probabil, cozile veveriţelor, ca să vadă cum ard iarna nişte flăcări roşii. Acum el era acasă singur, stătea în mijlocul camerei, pe burtă, plimbându-și un deget printre frunzele verzi, şi gri, şi negre ale covorului, nu auzea decât ticăitul

înăbuşit al ceasului de pe masă şi, din când în când, trântindu-se uşa liftului. Ce explicaţie ar fi putut găsi acum faptului că-şi simţea inima ca un fulg, că-i venea mereu să se ridice şi să se aşeze în faţa oglinzii ca să se privească cum surâde, să vadă cum îi stă când surâde, aşa firesc, precum respiră sau doarme ? Ce explicaţie ar fi putut găsi acum faptului că se trezea rostind ; „E limpede... limpede...", cuvântul însuşi sunându-i cum nu sc poate mai limpede ?

„E posibil, îşi zise, să se întâmple aşa, când te gândești că a trecut o zi, la căpătai căreia nu numai că n-ai prea multe să-ţi reproşezi, dar — la naiba cu prefăcătoria, modestia e un lucru minunat, nu însă când ne minţim cu ea — eşti chiar mândru de tine, ai făcut ceva care te ridică în faţa propriilor ochi, ţi-ai strânge parcă singur mâna şi ţi-ai promite nişte ghete cu patine. E posibil îşi zise, să se întâmple aşa când pentru prima oară un cuvânt, cum e acesta: demnitate — adică demnitate rostit rar, fără grabă, pe silabe — un cuvânt, de altfel, destul de des întâlnit, fără nici un mister, îţi apare deodată cu o explicaţie mult mai profundă decât ar fi cineva în stare să ţi-o dea, mult mai corespunzătoare şi mai exactă decât ai găsi-o în dicţionar." Şi e bine. E

neînchipuit de bine. Îţi vine să chiui şi apoi să-i dai un telefon lui Valeriu şi să-l rogi: „Valeriule, Valerică, suflete, nu te supăra, mai întreabă-mă o dată, ca atunci, la Cheia, ce-i cu mine, ce m-a apucat ? Am un chef nemaipomenit, Valerică, suflete, să-ţi răspund că mi-e bine, mi-e grozav de bine... tu eşti un om extraordinar.. Paula e frumuseţea întruchipată... i-am bătut pe englezi şi pe brazilieni la fotbal cu trei mii patru sute douăzeci şi şapte la zero !“

D e m n i t a te... Doamne, frumos mai sună ! Şi adevărat mai sună ! Sună aşa, *cam aşa*, pentru că frumuseţea şi adevărul sunt atât de greu de exprimat cu precizie, of !... Domnul Dănuț, din ultima bancă, n-are altceva mai bun de făcut şi se apucă să guiţe în ora de istorie. Domnul Dănuţ este atât de laş, încât când întreabă profesorul cine a fost neobrăzatul, nu se ridică, se apleacă şi tace, se preface că-şi leagă un şiret. Profesorul insistă „Cine ?" Şi din nou : „Cine ?“ Şi iarăşi : „Cine ?“ Demnul Dănuţ a sfârşit cu legatul şiretului şi acum se uită în plafon. Atunci te ridici şi tu şi spui :

— Eu.

— Ce tu ? eşti întrebat.

— Eu sunt neobrăzatul.

— Pe tine te cunosc. Eşti un băiat liniştit.

— Vă rog să mă iertaţi ! Azi mi-am dat în petic.

— Stai jos ! Te cunosc destul de bine.

— Vă rog să mă iertaţi! Eu am guiţat, adică vreau să spun că în clasă s-a auzit un guiţat, şi cum nimeni nu şi-l recunoaşte, s-ar putea ca eu... Cineva trebuie să fi făcut asta.

— Îţi convine să te notez în condica clasei ca nedisciplinat !

— Nu-mi convine, dar asta-i situaţia. Dumneavoastră aţi auzit un guiţat. N-a venit din altă clasă. Şi nici nu şi-l recunoaşte nimeni. *Cineva trebuie să şi-l recunoască*.

— Bine, stai jos, o să mă plâng tovarăşei dirigintă de comportarea ta. Şi ora se sfârşeşte şi vine recreaţia. Şi vine recreaţia, şi odată cu ea vine şi Dănuţ care îţi arde două palme zdravene, că-ţi mai ţiuie şi acum urechile.

— Ce ? O faci pe zmeul cu mine ? Faci eroism ieftin cu mine ? Acum du-te şi mă reclamă, du-te şi mă reclamă, ai motiv să mă reclami ! Dacă nu te duci, îţi mai trag câteva.

— Mai uşor, mai uşurel cu ameninţările. Aste două palme o să ţi le înapoiez cu prima ocazie, dar nu obişnuiesc să pârăsc.

— Despre ce primă ocazie vorbeşti ?

— Ce, eşti grăbit ?

— Sunt.

— Regret. Eu nu. Am o groază de treburi. Prima ar fi că aştept să mă cheme tovarăşa dirigintă şi să mă certe că sunt neobrăzat în clasă.

— Eu am guiţat, nu tu !

— Acum nu mai are însemnătate cine. Faptul s-a consumat.

Şi sună de intrare. Şi urmează ora de matematică, şi ora de desen, şi ora de franceză... Trei ore şi între ele încă două recreaţii, şi în aceste ore şi în aceste recreaţii primeşti din partea colegilor bileţele cu acelaşi conţinut: „Dănuţ e un măgar : dacă tovarăşa dirigintă te va certa pe tine, noi ne vom ridica şi vom spune că n-ai făcut nimic. La toate, fireşte, răspunzi categoric: Nu !"

Şi vine ora de dirigenţie şi nimeni nu te mustră, şi mai e un minut până la sfârșitul orei, şi exact atunci când te aşteptai mai puţin, ca la teatru, sau ca la fotbal, golul egalizator din minutul 90, cineva din ultima bancă se ridică şi spune ceva din care tu nu reţii decât că există pe lume şi fapte necugetate, că tot pe lumea asta există şi regrete, că nu şi-a dat seama, că altă dată n-o să se mai întâmple.

Dar pentru tovarăşa dirigintă lucrurile astea par să fie mai puţin importante. Ea vrea să ştie de ce această recunoaştere a venit atât de târziu, *cui i se datorează* această recunoaştere.

Şi atunci auzi tot din ultima bancă :

— Nu ştiu... Poate pentru că s-a purtat Vlad Costescu foarte demn... Vlad Costescu eşti tu. Foarte demn eşti tu.

„Heeeei ! Ascultaaaaţi ! Mi-e bineeee ! Mi-e grozav de bineeee !“

Se face seară. Dar totul încă se vede, totul încă e limpede, limpede.

Nu fugi, ziua mea frumoasă !

CARNAVAL

Ştiu încă de anul trecut. Dacă vrei să te distrezi bine la carnaval trebuie să te costumezi aşa, încât nimeni să nu te recunoască. Altfel îţi strici tot cheful. Când ţi-e lumea mai dragă vine Sandu şi-ţi aminteşte că ai să-i dai cincizeci de bani — „de la sucul ăla, mă, care l-am băut juma-juma şi tu ai luat şi căpăcelul de la sticlă şi ai zis că-i minge şi ai început să dai cu piciorul în el, şi te-a văzut domnu Irimescu, administratorul de la M. 21, şi a zis că aşa nu se mai poate trăi, copiii de azi sunt ceva de speriat, în loc să înveţe dau cu piciorul în căpăcele..." — sau vine Violeta şi te întreabă de ce dansezi mai mult cu Paula — „tocmai cu Paula care s-a îngrăşat ca un butoi şi la geografie a zis că lacurile vulcanice sunt acelea în care, în loc de peşti, trăiesc vulcani..." — sau vine Dinu şi te trage într-un colţ să-ţi arate pixul cu douăsprezece culori — „pe care mi l-a adus tata şi mama a zis că nu trebuia, pentru că e prea scump, şi tata a zis că numai un băiat au, şi mama a spus că el mă strică, şi tata a zis că-i treaba lui..." Ce mai, dacă la carnaval te recunoaşte cineva, eşti pierdut.

Uite de ce îmi sparg capul şi mă tot gândesc cum să arăt anul ăsta la carnaval, ca să nu mă mai recunosc nici măcar eu.

Ce-ar fi, îmi trece prin minte, să mă costumez în pirat ? Să-mi leg un ochi cu pânză neagră, să-mi pictez pe bluză două oase încrucişate, să merg şchiop, sprijinindu-mă într-o cârje, şi când trec pe lângă cineva să spun misterios : „Fac prinsoare pe un burduf cu rom şi pe o coadă de balenă că tot eu voi ajunge primul la comoară ! Hai !Hai ! Hai!“ Ar fi ceva, dar de unde să iau cârja ? Şi bastonul bunicului nu are un haz ; e un baston de pensionar; ce poţi găsi fioros la el ?

O idee ar fi să apar la carnaval deghizat în fratele meu Mircică. Cu bonețica lui albă pe cap, cu babeţica lui la gât, trăgând după mine căluţul lui cu roate. Invit o fată la dans, şi deodată, încep să ţip : „Vleau globul ăla !” sau „Vleau acasă". Nu-i rău, dar babeţica lui Mircea nu-mi vine şi dacă îi iau căluţul e în stare să urle o săptămână.

Poate ar fi nostim să mă costumez ca fetele, într-o floare. Una de muşeţel. Trece cineva şi mă întreabă : „Ce mai faci, Floare de muşeţel ?” „Bine, răspund,

fac ceai ! Ştiţi ce bună sunt când te doare o măsea ?“ Bârrr. Nu merge...

Dar ce-ar fi dacă m-aş costuma în administrator de bloc, ca domnul Irimescu de la M 21 ? În mod special nu mi-ar trebui decât o mustaţă şi o pălărie caraghioasă. M-aş pricepe să vorbesc ca el — nu m-aș mai pricepe : „Nimeni n-are voie în faţa blocului ! Nimeni n-ara voie în spatele blocului! Vă iau mingea şi o fac piftie (Cum o fi oare piftia de minge ? Îi pui şi usturoi la fiert ?) Cine a adus pisica asta ? Vreţi să umpleţi blocul de purici ? Tatăl tău munceşte şi tu te joci cu pisica ?” Mă rog, îi cunosc — nu i-aş mai cunoaşte — tot repertoriul. Nu ! Măcar la carnaval să scap de domnul Irimescu...

Să-mi iau rucsacul, ghetele cu ţinte, să fac rost de o pălărie cu pană de păun şi să mă costumez intr-un excursionist care întreabă mereu : „Nu vă supăraţi, mai e mult până la cabană ? Nu vă supăraţi, urşii muşcă sau numai zgârie ? Nu vă supăraţi, la radio s-a spus că nu plouă, atunci de ce plouă ?“ N-ar fi rău, dar nici prea grozav.

Îmi trece prin cap să mă costumez într-un detectiv particular. Ca Manix. Văd o fată mâncând o prăjitură, mă reped la ea, îi smulg linguriţa şi îi spun îngrozit : „Nu mai mânca, vrei să te otrăveşti ? Nu ştii că

doctorul acela, care e de fapt contabil, şi e mâna dreaptă a banditului cu chelie, vrea să te ucidă fiindcă sora ta, care e de fapt fratele tău, vrea să-l moștenească singur pe unchiul tău, care e de fapt bunica ta ?“ Sau văd un băiat cântând, mă apropii de el tiptil şi-i șoptesc: ,,Nu avea încredere în ochelaristul de la tobă. Când era la grădiniţă cânta la saxofon, dar a jurat să treacă la tobă fiindcă vrea să se răzbune pe dirijor care i-a furat, cu ani în urmă, biberonul plin cu lapte pasteurizat!...“ M-aş pricepe grozav, dar ce să mă fac, dacă mă pufneşte râsul.

Nu, fraţilor, pierd prea mult timp cu treaba asta şi carnavalul bate la uşă ; mă costumez cum o fi şi în ce oi găsi. Cu atât mai bine dacă mă recunoaşte Sandu. Îi fac cinste cu o sticlă întreagă de pepsi, să vadă cu cine are de-a face, că nu sunt zgârie-brânză. Şi dacă Violeta o mai bârfește pe Paula îi spun să se uite în oglindă, că nici ea nu-i mai slăbuţă, iar în ce priveşte nemaipomenitele ei cunoştinţe şcolare, să-şi amintească dacă îi face plăcere de ziua când a răspuns că derivatul principal al laptelui e cafeaua cu lapte. Şi n-are decât să-mi arate Dinu un pix şi cu o sută douăzeci de culori ! Pe al meu, eu una singură, nu l-aş schimba pe nimic în lume. Nu mi l-a dat nimeni. L-am câștigat singur, împreună cu servieta şi

cărţile, la Olimpiadă. Las’ să mă recunoască toţi, am un chef de râs şi de dans, de două persoane — cum spune tata — şi nu mi-l poate strica nimeni

Hei, dragi tovarăşi şi tovarăşi dragi cine are poftă de râs să stea la carnaval pe lângă mine. N-o să-i pară rău. O ştiţi pe aia cu elefantul şi şoricelul ? V-o spun între două dansuri.

MĂCAR UN CUVINŢEL

Radu fu cel dintâi care veni să-l liniştească.

— Lasă, mă, o să treacă şi asta !

Fe urmă veni Lia :

— Hai, capul sus !

Apoi Ion.

— Nu te mai necăji. Se întâmplă.

Acum, rămas singur în clasă, se gândește la ei cu duioşie. Ce prieteni buni. Toată clasa s-a grăbit să iasă în recreaţie, numai ei, ei trei, au simţit câtă nevoie are el de un cuvânt de mângâiere, şi s-au oprit să i-! spună. Ei bine, da, abia acum îşi dă seama cine îi sunt adevăraţii prieteni şi cine nu. Piatra de încercare a fost acest nenorocit de 4, pe care l-a primit la aritmetică. Cei cărora le pasă de el, cei care îi sunt prieteni adevăraţi nu s-au grăbit s-o zbughească la joacă, ci au venit lângă el şi i-au spus : „Lasă, mă, o să treacă", şi „Capul sus !" şi „Nu te mai necăji"...

...Dar Barbu ? Barbu, pe care-! socotea mai mult decât un prieten, poate chiar mai mult decât un frate, ce-a făcut pentru el ? A fost primul care a țâșnit pe uşă. Ca din puşcă. Nici n-a întors capul spre el... Păi sigur, de ce să-l întoarcă ? Ce avea de

văzut ? Un om necăjit. Şi puţin îi pasă lui Barbu de un om necăjit. S-a dus glonţ să joase bâza, sau leapşa sau — de ce nu — să râdă cu fetele de necazul lui. Bine, domnule Barbu, bine... Va să zică aşa ştii, aşa înţelegi tu să te porţi după o prietenie de aproape patru ani, asta ca să nu-l mai socotim pe cel de la grădiniţă ! Poate că o să mai vii la mine să împrumuţi pompa de bicicletă. Şi poate că o să îndrăzneşti să vii şi la televizor, când joacă Rapidul... Pompă n-am. Nu mai am: Ba ca să nu mint, am, dar n-o mai dau. De ce ? Uîte-aşa. Se strică. Se consumă. Nici tu n-ai vrut să-ţi strici, să-ţi consumi recreaţia ca să te opreşti lângă un prieten, şi să-i spui un cuvânt, un cuvinţel de mângâiere. Atât voiam de la tine : un „Lasă mă, o să treacă", un „Capul sus !" un „Nu te mai necăji !“ Nu-ţi ceream să plângi pe umărul meu. Nici să-ţi smulgi părul din cap. Un cuvânt, un cuvinţel, îmi era de-ajuns... Vrei să vii duminică la televizor ? Nu se poate. De ce ? Uite-aşa. Nu-l deschid. Nu mai pot să sufăr Rapidul. Nu mă interesează când şi cu cine joacă. Eu de azi ţin cu Butoiul-Rahova. Echipă mare. Numai internaţionali. Bate pe Rapid când vrea, cum vrea, şi la ce scor vrea. N-are probleme. Şi când o să-i bată, eu o să râd cu gura până la urechi, o să mă tăvălesc pe jos de râs. Că şi tu râzi acum, nu te

doare că eu mă perpelesc aici. Îţi arde de leapşă ? Bine, domnule Barbu, bineee... Pentru tine aproape patru ani de prietenie au fost nimic — asta ca să nu-l mai socotim şi pe cel de la grădiniţă. I-ai pus în cântar alături de douăzeci de minute de recreație şi recreaţia a atârnat mai greu. Mă rog. Fiecare cu cântarul lui, cu obrazul lui. Eu, cel puţin, n-am ce să-mi reproşez. Poate doar că am fost atât de naiv să cred în prietenia ta... Cu ce ţi-am greşit eu ? Hai, spune cu ce ? Nu-i aşa că taci ? Şi de ce taci ? Poate că mă vezi necăjit şi nu vrei să mă contrazici ? Nu. Nu te doare pe tine de necazul meu. Taci pentru că am dreptate. Şi pentru că veni vorba de dreptate. Am de la tine nişte timbre. Două Australii ştampilate, din seria cu canguri. Ţi le-am lăsat. Spuneai că-ţi plac cangurii, că au buzunar. Ei, să nu-ţi mai placă. Să nu mai aibă buzunar. Că nici mie nu-mi place cum te porţi tu cu mine... Cuţitul pe care ţi l-am dăruit de ziua ta, n-avea grijă, n-o să ţi-l cer înapoi. Eu însă îţi stau la dispoziţie oricând, cu cartea pe care mi-ai dat-o tu de ziua mea, şi ai scris pe ea : „Cu prietenie". Ai scris cea mai mare minciună. De ce să ţin în casă o minciună ? Ca s-o pot răsfoi ar trebui să-mi îmbrac mănuşile şi pe urmă să mă spăl pe mâini în zece ape. Da, domnule Barbu, da... Trădarea

prieteniei se plăteşte scump ! Nu mai eşti un puşti. Ai ajuns într-a patra, eşti pionier, te-am ales comandant de detaşament. Ai putea să ştii, şi încă prea bine, cum trebuie să se poarte un prieten. Fiindcă, repet, nu-ţi ceream nimic deosebit. Un cuvânt doar, un cuvinţel. Radu, Lia, Ion, cum au găsit ? Numai tu...

Uşa trântită îl face să tresară. A intrat Barbu transpirat, gâfâind :

— S-a făcut. Totul e în regulă. Record mondial la sprint. Am alergat până la tata să-i spun să nu mă mai aştepte la trei, ca să mergem să-mi ia pantofi. Vin după masă la tine şi până nu-ţi intră în cap descompunerea numerelor, nu mă las. Se poate, mă ? Patru ? Tu şi patru ? Păi nu-ţi crapă obrazul ? Ce faci mutra asta ? Poate că ai vrea să-ţi spun : „Lasă, o să treacă, nu te mai necăji !“ Ba necăjeşte-te, frăţioare, necăjeşte-te, că n-ai nici un motiv să sări în sus de bucurie... Ai mâncat ? Nu ? Hai că am o tartină. O facem juma-juma...

MAI E MULT PÂNĂ DISEARĂ ?

Mă uitam la soare, mă uitam la el cum mă uit eu, cu ochii închişi, ca să-l văd roşu, un fel de roşu care nu se poate vedea decât aşa. Stăteam pe banca din faţa blocului, Pif dormea la picioarele mele şi doar din când în când scotea câte un scâncet, probabil visa că iar i-am ascuns mingea. Aveam pe genunchi o carte pe care încă n-o începusem, nu mă înduram s-o încep, că era prea subţire şi mă temeam că o să se termine prea repede, iar eu voiam să înţeleg atunci, nu a doua zi, nu altă dată, ce se întâmplase cu Sandu, mi se părea că dacă va veni seara, fără să înţeleg, n-am s-o mai pot face niciodată.

Pe scurt, băieţi, că n-avem timp, mai trebuie să-mi fac şi lecţiile, mai am destule treburi.

Sandu — Băcăuanu I. Alexandru — e prietenul meu, colegul meu de bancă, cel care ştie despre mine poate mai multe decât ştiu eu, când cumpărăm o gogoaşă o împărţim aşa încât nici un fir de praf de zahăr să nu cadă mai mult la altul, stăm amândoi în fotoliu, când vine la mine la televizor, când mă duc eu la el, mama lui ne prăjeşte ouăle în aceeaşi tigaie, tata râde de mine zicând că sunt umbra lui, iar el

într-o zi m-a întrebat, râzând : „Ce crezi că a zis tata despre mine ? A zis că sunt umbra ta..."

Până aici totul e bine şi frumos, o să spuneţi toţi că am de gând să vă povestesc o chestie leşinată, numai bună pentru adormit fetiţele cu fundiţe, care merg de mână cu bunicile la cinematograf şi seara se gândesc la săraca Scufiţa Roşie, vai, vai, vai, cum o s-o mănânce măgarul ăla de lup. Vă înşelaţi. Dacă până aici a fost bine şi frumos, de aici încolo nu mai e.

Cunoaşteţi, cred, că doar nu sunteți de pe altă lume, vorba „a fost pus la mijloc". Tata zise că vine de la jocul de oină. La oină, când eşti pus la mijloc, încasezi toate loviturile. Ei, azi mi-a venit mie rândul să fiu pus la mijloc. Am ieşit în recreaţie şi, când ne-am întors, am găsit canadienele, şi fâșurile, şi pardesiurile fără nasturi : mai exact, cu nasturii tăiaţi şi împrăştiaţi pe duşumea. Unul singur avea pelerina intactă. Eu ! De ce tocmai eu, de unde vreţi să ştiu ? Era probabil mai pitită pe după altele. Dar convinge-i de asta pe detectivii din clasă ! Nu, că eu le-am făcut pocinogul, nu, că o să văd eu, că o să plătesc eu !

— Măi copilaşi, le spun, voi nu mă cunoaşteţi ? Mie nu-mi stă în caracter aşa ceva. Eu am pretenţia că-s băiat deştept şi ăla care s-a apucat să taie nasturii e

un rău. Nu mă acuzaţi pe degeaba, că mă bat cu toţi şi vă iau cu făraşul. Am fost, ca şi voi, în curte. Nu ştiu ce naiba am făcut, dar am fost !

Puteam să le vorbesc până mâine. Ei ştiau una şi bună : dacă pelerina mea era întreagă, eu am tăiat nasturii. Nu mai sunt nişte puşti, ziceau, n-au de gând să mă pârască tovarăşei diriginte, dar în cealaltă recreaţie mă duc acasă, vin cu aţă şi ac şi cos la nasturi, până în secolul viitor.

— Asta s-o credeţi voi, le spun. În recreaţia cealaltă îmi mănânc liniştit sandvişul cu brânză, şi arunc şerveţelul la coş, ca un copilaş bine crescut ce sunt. Atât. Vizita la părinţi se amână. Cusutul nasturilor se suspendă.

Au hotărât să nu-şi facă singuri dreptate, era şi cam greu, nu sunt eu omul care să primească fără să dea, nu sunt sacul de antrenament al nimănui — dar mi-au promis că mâine o să mă bucur totuşi de o oră de dirigenţie foarte plăcută.

Am plecat ca de obicei, cu Sandu de la şcoală şi, deodată, pe stradă, mi-a trecut prin minte ceva care mi s-a părut îngrozitor.

— Ascultă, Băcăuanu I. Alexandru, îi spun, tu unde ai fost când m-au pus la mijloc ? !

— Acolo. Unde să fiu ?

— Ai fost acolo şi ai tăcut ?

— Ce voiai să spun ?

— Măi copilaş, ce-o fi în capul tău că mă mai întrebi ? Trebuia să spui tot. Să pui mâna în foc că eu nu sunt în stare de o tâmpenie ca aia.

— Eşti caraghios, îmi spune. Dacă treizeci erau împotriva ta, mai conta la ceva cuvântul meu ?

— Nu, spun.

— Atunci ?

— Tu ştiai adevărul despre mine. Ştiai că nu-mi stă în caracter. Înţelegi ?

— Nu. La ce naiba îţi trebuia adevărul ăsta, dacă el tot pe a lor o ţineau ?

— Îmi trebuia. Nu ca să-i conving pe ei. Să ştiu eu că am un prieten.

— Îl ai.

— Nu. Nu-l mai am.

Şi-am început să alerg, lăsîndu-l singur.

Acum mă uitam la soare, mă uitam la el cum mă uit eu cu ochii închişi.

Nimic n-ar fi mai frumos, pe lumea asta dacă peste roşul soarelui s-ar suprapune o pată şi când aş deschide ochii să-mi dau seama ce e cu pata, dacă e un nor sau altceva, l-aş vedea pe Sandu stând în faţa mea, acoperindu-mi lumina şi spunându-mi :

— Hai să-ţi explic ce s-a întâmplat cu mine, cum am fost eu, prietenul tău, laş.

Deocamdată nu venea nimeni şi eu doream să nu se termine ziua, trebuia să înţeleg atunci, nu altă dată. Nu cumva ştiţi ? Mai e mult până diseară ?

JOCUL CU UMBRA

Era încă iarnă, calendarul se încăpăţâna să ne convingă de asta, arătându-ne, negru pe alb, că februarie nu se sfârşise, dar nouă puţin ne păsa de calendar. Mihai şi cu mine miroseam că primăvara e la doi paşi.

— Hai să hoinărim, Mihai !

— Hai ! Fără căciuli ?

— Fără.

— Şi fără fular ?

— Fără tot ce ne aminteşte de iarnă !

Ne scotea din casă mirosul primăverii. Mihai, fiul gazdei la care trăsesem în acele zile când nişte treburi mă aduseseră în orăşelul de pe malul Siretului, avea nouă ani şi devenisem prieteni la cataramă din clipa când ne cunoscusem, pentru că ne lega ceva destul de greu de explicat, dar, poate, mai simplu de înţeles : el avea nouă ani şi eu avusesem, de mult, vârsta asta, o cunoşteam bine şi ştiam ce preţ are şi mă străduiam din răsputeri s-o mai trăiesc ori de câte ori aveam ocazia.

Păşeam alături pe o stradă nouă, largă, străjuită de blocuri în culori vesele. Călcam agale, fără grabă, tăcuţi, ca şi strada care îşi trimetea la culcare ultimii

întârziați.

Din loc în loc, deasupra noastră străluceau becuri fluorescente, învăluindu-ne într-o lumină alb-viorie, prelungindu-ne şi micșorându-ne umbrele, pe măsură ce ne depărtam sau ne apropiam de raza lor.

Pe Mihai, după cum observam, îl atrăgea jocul acesta al umbrelor, în care siluetele noastre păreau, când ale unor pitici cu capetele teşite, lipite de umeri şi cu picioarele retezate, când ale unor uriaşi spătoşi, cu braţe de macara, cu glezne înfipte în catalige.

— Te distrezi, Mihai ?

— Îhî.

— De unul singur ?

— Pot să-ţi spun şi dumitale.

— Dacă nu-i secret.

— Nu. Mă joc cu umbra.

Mă opri, apucându-mi mâna :

— Uite, acuma mă arată aşa cum sunt. Nici mai mare, nici mai mic. Un elev în clasa a patra.

— A patra A sau B ?

— N-are importanţă.

Şi împingându-mă câțiva paşi înainte :

— Acuma sunt mai mare. Aşa cum o să arăt la sfârșitul şcolii.

— Exact. Parcă-ţi şi văd în buzunar certificatul de

absolvire.

— Da. Mă uit la el şi mă gândesc încotro s-o apuc ?! Adică... nu e bine „mă gândesc", plec direct, da, plec direct !

— Unde ?

— La profesională. Tata e lăcătuş.

— Ştiu. Şi vrea ca şi tu...

— Asta-i bună ! Dar mai întâi vreau eu. Ştiu de pe acum să meşteresc o mulţime de lucruri. Mama îmi spune...

— Am auzit: „Drege tot al treilea !"

— Păi !

— Dar nu înţeleg de ce „al treilea". Primul doar e tata.

— Nu. Primul a fost bunicul. Tata e „Drege tot al doilea". Râdem. Noi doi râdem de orice. Uite — aşa ne place nouă să râdem, nu ne interesează că alţii nu găsesc nimic de râs.

— Şi mai departe ? Mai departe ce-ţi mai spune umbra ?

Mai facem câțiva paşi şi ne oprim.

— Acum am terminat profesionala, intru în uzină şi mă înscriu la seral !

Mi-o ia înainte, alergând :

— Acum sunt student, ba poate chiar inginer. Îţi

place cum arăt ?

— Foarte mult.

Şi iar râdem.

— Hai să ne oprim puţin aici, îmi propune Mihai.

— De ce ? Ai îngheţat ?

— Nu. Dacă mergem mai departe umbra mă face din nou mic.

— Bine. Dar rămâi tu aici. Eu mai merg şi când o să mă arate ca la nouă ani te rog să mă strigi, ca să mă opresc. Eu acolo vreau să mă opresc.

— Te strig.

Pornii cu ochii închişi şi deodată auzii:

— Stai !

Deschisei ochii şi mă oprii. Nu mai ţin minte cât. Poate o secundă. Poate un minut. Dar ţin minte că în secunda aceea, în minutul acela, a venit cu adevărat primăvara.

— Simţi, Mihai ? strigai. Simţi ?

— Da, a venit, e aici. Mirosul nostru... nu ne înşeală!

PRIETENII

Mie ideile îmi vin deodată. Şi uite aşa, deodată, mi-a venit şi ideea de a scrie un roman.

Vă vine să râdeți ? N-am nimic împotrivă. Primul care a făcut-o am fost chiar eu. Pe cuvânt. N-o să vă mint tocmai pe voi, întrebați-o şi pe mama, dacă vreţi, cum m-a pufnit râsul chiar în clipa când am rugat-o să amuţească bâzâitul aspiratorului, pentru că aveam nevoie de linişte — voiam să scriu un roman şi tot ceea ce lipsea era liniştea... Bineînţeles că mama mi-a spus că ar fi bine să-mi pun termometrul, poate am febră şi aiurez, iar dacă tot n-am ce face, dacă stau la biroul tatii, muşc din lemnul creionului, scuip aşchiile pe covor şi doresc neapărat să fiu urecheat, mai bine m-aş duce să cumpăr un borcan cu muştar, ar fi timpul s-o mai ajut şi eu cu ceva, că aşa i-a fost ei soarta, nu putea avea o fată, de mine a avut parte...

Observaţi deci că nu aveam condiţii prea prielnice pentru a scrie un roman, dar mă hotărâi să-l scriu fără să mă mai gândesc la condiții.

Partea proastă, o spun din capul locului, era că nu ştiam cum să încep. Sfârşitul, pe cuvânt, n-o să vă mint tocmai pe voi, îl ştiam literă cu literă, mă

gândeam la o frază foarte bine adusă din condei, despre sfârșitul vacanţei, ceva cu miros de toamnă, cu castane pocnind pe trotuare şi frunze purtate de vânt, mă rog, o descriere de nota 10. La descrieri de natură nu mă bate nimeni, le am în buzunarul de ceas : vânt, ploaie, nori, fac ce vreau cu ele, le sucesc şi le răsucesc, fără probleme. Numai că nu voiam să încep cu aşa ceva. Nu se mai poartă, am citit eu într-o revistă că nu se mai poartă.

Mi-ar fi plăcut să pornesc la drum cu portretul unui băiat, unul de vârsta mea, poate ceva mai înalt şi cu urechile aşezate la aceeaşi înălţime, nu stânga mai sus şi dreapta mai jos, ca mine, poate ceva mai puţin somnoros, nu unul de care să tragă mama un sfert de ceas până să se trezească, dimineaţa, ca mine, poate mai serios — cum să vă explic eu cuvântul ăsta serios ? — adică unul care, să zicem, când găseşte o pioneză se gândește cum să prindă cu ea orarul şcolar, în perete, spre deosebire de mine pe care mintea nu m-ar duce decât la un scaun şi la pioneza aşezată cu vârful în sus pe acel scaun... Vă daţi seama cam cine sunt. Săraca mama, dacă n-a avut parte de o fată !

Ei bine, mă gândeam la un băiat cu care eu doresc din toată inima să fiu prieten, unul care, în recreaţie,

să împartă cu tine tartina, să nu-i fie teamă că, împrumutând de la el acuarelele, nu le mai aduci înapoi şi să nu-l vezi cum suferă când te lasă să faci o tură, două cu bicicleta lui. Nu ştiu ce părere aveţi voi, dar pe mine un roman fără un asemenea băiat nu mă interesează şi n-aveam de gând să încep fără el. Ori eram în stare să-mi imaginez un erou ca el, ori...

Uite aşa îmi frământam mintea, în timp ce aspiratorul bâzâia şi borcanul cu muştar rămânea nevândut în raft la Alimentara. Smulgeam cu dinţii aşchii din creionul „Student", numărul 2, dar eroul nici că dorea (fiţi atenţi la stil!) să încalece pe pana mea şi să mi se înfăţişeze în toată frumuseţea lui. Trecu un ceas, şi eu nu scrisesem un rând. Am aruncat creionul, am făcut hârtia cocoloş şi am ieşit în stradă. Băieţii erau toţi în păr, jucau o miuţă cu mingea lui Sile, muşcau din merele aduse de Gore de la bunică-sa, mai râdeau încă de cele ce se întâmplase cu puţin timp înainte, când îşi întorseseră toţi buzunarele pe dos ca să strângă doi lei şi cincizeci de bani cu care s-o împrumute pe Mariana, să vadă şi ea filmul de la „Gloria" ; se bucurau că venisem şi eu să joc mingea cu ei...

Şi ce mai încolo şi încoace, pe cuvânt n-am să vă

mint tocmai pe voi, în clipa aceea îmi dădui seama că ştiu cum să încep romanul.

Eroul visat mă aştepta. Era acolo, în stradă, era unul dintre băieţi sau mai exact, mie îmi plac lucrurile exacte, erau toţi la un loc, plus Mariana.

Şi eram şi eu alături de ei, mă şi vedeam, mergând alături de ei la Alimentara, o şi auzeam pe mama spunând :

— Ce-mi trebuie mie o fată, când am un băiat şi jumătate ! ?

UN PUMN DE RĂBDARE

Odată a venit la mine un băieţel şi m-a întrebat : — Spune-mi, te rog, cât trebuie să mai aştept ca să ajung mare ? M-am săturat să tot fiu mic !

Să ştiţi că n-ați ghicit dacă vă închipuiţi că, în loc să-i răspund, pisălog cum sunt, m-am apucat să întreb la rându-mi de ce s-a săturat. Ştiam şi fără să-mi spună el. Şi eu am fost copil, pe cuvânt că am fost, şi cunosc destul de bine câte necazuri şi numai din cauza tablei înmulţirii.

Asta fără să mai socotim problemele cu nuci şi cu mere, subiectele care se prefac a fi predicate şi predicatele care se-deghizează în subiecte, numai şi numai ca să te încurce.

Asta fără să mai socotim că pentru fiecare amărât de strănut de-al tău mama intră intr-o panică :

— „Vai, n-o fi răcit băieţelul ! Vai, nu l-o fi tras vreun curent !“ Tata telefonează la policlinică şi bunica iese înaintea doctorului ca să-i explice, încă de la poartă, că de când e ea n-a văzut un strănut mai periculos.

Asta ca să nu mai socotim că un capăt de lumânare ai şi tu şi pe acela ţi-l aruncă din buzunar,

uite-aşa, de-aia, pentru că „cine a mai văzut un băiat care să ţină în buzunar un capăt de lumânare ? !”

Asta...

Dar cred că v-am convins de ce nu l-am mai întrebat, la rându-mi, pe băieţel nimic, ci i-am răspuns, de îndată :

— Până o să fii mare mai ai foarte puţin.

— Crezi ? s-a bucurat băieţelul.

— Sunt sigur, i-am răspuns. Totul e să mai ai niţică răbdare.

— Ei vezi, a oftat băiatul, tocmai asta e ceea ce îmi lipseşte. N-am răbdare. De unde aş putea să fac rost măcar de un pic, de un vârf de cuţit, ori de o firimitură de răbdare ?

— Îţi dau eu, i-am propus. Am destulă. Adică vreau să spun, am atâta cât îmi trebuie pentru nevoile mele şi pot să mai dau o parte şi altora. Nu un vârf de cuţit sau o firimitură, cum crezi tu, ci un pumn întreg. Am destule păcate, dar zgârcit nu-s.

— Şi când mi-l dai ? m-a întrebat băieţelul.

— Oricînd, i-am răspuns.

— Azi ?

— Ca să fiu sincer, aş prefera mâine. Azi am nişte treburi. Mi-ar conveni mai mult mâine.

— Bine, a spus băieţelul. Mulţumesc frumos şi o

să vin mâine.

Dar mâine n-a putut veni, pentru că a avut de rezolvat o problemă cu mere şi cu nuci şi a mai avut de muștruluit subiectele, să stea la locul lor şi predicatele să-şi vadă de treaba lor.

Şi a venit iar un mâine, şi băiatul tot nu a putut veni, pentru că a strănutat şi strănutul s-a prefăcut în guturai, un guturai care de când e bunica n-a văzut altul mai periculos.

Şi iar a venit un mâine, şi băiatul tot n-a putut veni — i s-a întâmplat ceva cu un capăt de lumânare, nu ştiu exact ce, dar bănuiesc ceva ce se poate întâmpla cu un capăt de lumânare găsit în buzunar.

Şi uite aşa a trecut timpul şi văzând că băieţelul nu mai vine la mine, m-am dus eu la el. L-am găsit un bărbat înalt şi voinic. Lucra nu mai ţin minte ce şi a trebuit să-l aştept ca să-i pot spune că i-am adus pumnul de răbdare făgăduit.

— Care pumn de răbdare ? m-a privit el mirat. Am destulă. Adică, vreau să spun, am atât cât îmi trebuie pentru nevoile mele şi pot să mai dau o parte şi altora. Chiar ieri o fetiţă mi-a cerut să-i dau un pic. A zis că vine azi, dar probabil s-a luat cu treaba şi n-a ajuns încă...

Mare şmecher mai sunt, copii ! N-am pereche de

şmecher ce-s ! Eu ştiam că fetiţa n-o să vină, dar nu i-am spus.

Spun numai ce-mi place mie.

Nu vă supără, cred.

PRIMĂVARA ŞI TREI SUTE DOUĂZECI ŞI NOUĂ DE PISTRUI

— I-am numărat, îi spuse băiatul fetiţei cu pistrui.

— Ce ? întrebă ea.

— Pistruii tăi. Sunt trei sute douăzeci şi opt.

— Când i-ai numărat ?

— Aseară.

— Aseară nu ne-am văzut. Eu am stat în casă, m-am uitat la televizor.

— I-am numărat, fără să te văd. M-am gândit la tine şi i-am numărat. Sunt trei sute douăzeci şi opt în cap.

— Râzi de mine ?

— De ce să râd ?

— Aşa râdeți voi, băieţii, de toate fetele.

— Nu chiar de toate.

— De care nu râdeți ?

— De cele ca tine.

— Ce am eu deosebit ?

— Pistruii.

— Mai au şi altele pistrui.

— Dar n-au trei sute douăzeci şi opt.

— Dacă mai râzi de mine, plec.

— Dar nu râd. Mai rămâi.

— Rămân dacă vorbeşti serios.

— Vorbesc foarte serios. M-am gândit la tine aseară.

— Şi ce-i cu asta ?

— M-am simţit bine, când m-am gândit. Mi-am spus ce grozav ar fi fost ca tu să fi stat în alt oraş.

— De ce ?

— Ca să-ţi scriu.

— Ce să-mi scrii ?

— Nu ştiu. Aş fi ştiut, însă, dacă stăteai în alt oraş.

— Închipuie-ți că stau în altul.

— Nu vreau. Mi-ar părea rău.

— Dar spuneai că ar fi grozav.

— Ar fi, dar mi-ar părea rău.

— Nu-i prea uşor să te înţeleagă cineva.

— Ba da ! E destul să vrei.

— Vreau, dar nu înţeleg. Ce ţi-a venit să te gândești aseară la mine ?

— Mi-am adus aminte de pistruii tăi.

— Trei sute douăzeci şi opt.

— În cap. Şi ?

— Şi atât.

— De ce nu ţi-ai adus aminte de altceva ?

— Pentru că n-am vrut —, ştiu că stai la etajul patru, ştiu în ce clasă ești, ştiu că ai un căţel alb, ştiu

că ai patine cu rotile, ştiu că nu-ţi plac macaroanele. De ce să-mi aduc aminte de lucrurile pe care le ştiu ?

— Nu, zău, nu-i prea uşor să te înţeleagă cineva. Plec în casă.

— Bine. Plec şi eu. Înveţi ?

— Îhî !

— Şi eu.

— La revedere !

— La... adică, mai stai un pic. Am mai văzut un pistrui. Unul pe care nu-l numărasem. Acum ai trei sute douăzeci şi nouă. La revedere !

Şi băiatul râse pentru că era primăvară — şi cel mai bun lucru pe care îl ai de făcut primăvara este să râzi...

VISUL

În dimineaţa aceea de noiembrie băiatul care se numeşte Radu nu întârzie de la şcoală. Ei, şi ce-i cu asta ? o să mă întrebaţi. Ce ţi se pare atât de neobişnuit ca un băiat care se numeşte Radu să vină punctual la şcoală, într-o dimineaţă de noiembrie ? !

Da, aveţi dreptate, nu-i nimic neobişnuit, totul e limpede ca bună ziua — doar că mie, măcar câteodată, îmi plac poveştile obişnuite, limpezi ca bună ziua. Ca asta, de pildă...

În vacanţă, într-o dimineaţă de iulie, Radu se trezi necăjit. Visase ceva frumos, visase că nu mai are opt ani, ci de trei ori pe atât şi, îmbrăcat într-un costum nou-nouţ, de cosmonaut, aşteaptă în cabina rachetei să zboare spre o stea, să zboare, să zboare... ei, aflaţi că tocmai din cauza zborului ăsta se trezi Radu necăjit. Tocmai când trebuia să se apropie clipa desprinderii de Pământ, tocmai atunci, în clipa aceea nemaipomenită, Radu se trezi. Deschise ochii şi dădu de covorul înflorat, care acoperea peretele din casa bunicilor, simţi în nări mirosul acela fără nume, de soare şi zmeură, de vânt şi iar de soare. Pe urmă îl văzu chiar pe bunicul cu faţa în soare, cu barba

zbârlită de vânt şi trecându-i pe la nas un pumn de boabe parfumate de zmeură.

— Bunicule, de ce m-al trezit tocmai acum ? se bosumflă Radu. Visam ceva atât de frumos...

— Te-ai trezit singur, răspunse bunicul. Dar n-ai decât să închizi ochii, să mai tragi un pui de somn şi să duci visul la capăt.

— Crezi că o să pot ?

— Încearcă.

— Nu, zise Radu, degeaba. Sunt treaz, nu mai pot adormi.

Şi dădu să sară din pat, dar bunicul se aşeză lângă el şi începu:

— Aşa eram eu. Când eram ca tine şi mă trezeam dintr-un vis, făceam un bot, de aici până în fundul curţii. Odată, ţin minte, am visat că eram şcolar, că aveam trăistuţă şi în trăistuţă tot felul de cărţi şi de caiete. Aveam şi ghete şi ţopăiam cu ele prin zăpadă, bucuros, nevoie-mare, că sunt şi eu şcolar, că undeva, într-o bancă, am şi eu un loc. Când mă trezii, tocmai trebuia să intre învăţătorul nostru şi eu trebuia să mă ridic în picioare, să dau bună-dimineaţa şi să-i spun că ştiu să-l fac pe *o* ca un ou şi pe *e* ca o praştie... Îmi venea să plâng că tocmai atunci mă trezisem, pentru că n-aveam nici trăistuța

cu cărţi şi caiete, nici ghete n-aveam şi nici la şcoală cu mergeam, deşi trecusem binişor de şapte ani. Treaba mea era să păzesc raţele, nu să merg la şcoală... dar visul fusese atât de frumos, încât m-am hotărât să-l duc pană la capăt. Am închis ochii şi... Minunăţie !... Eram iarăşi şcolar ! Învăţătorul mă ascultă o mie de lucruri şi-mi zise tot de vreo mie de ori „bravo!”... Tabla, băncile, pereţii clasei, totul se prinsese în horă în jurul meu.

Niciodată nu mai visasem ceva atât de frumos... Aşa, nepoate, n-ai decât să încerci şi tu...

Şi bunicul împinse uşurel capul băiatului pe pernă şi ieşi tiptil din odaie.

Asta, va să zică, se întâmplase cu o jumătate de an în urmă, în vacanţa de vară, prin iulie, la bunici.

Într-o zi de noiembrie, una înainte de ziua *Aceea* de noiembrie, cu care am început povestirea, Radu, ieşind de la şcoală, văzu sus pe o schelă lucrând un zidar. Era tânăr şi cânta straşnic. Când tânărul cobori de pe schele, Radu mai era tot acolo, privind.

— Iţi place ? îl întrebă tânărul.

— Mult.

— Ai vrea să ajungi şi tu ca mine ?

— Mai întrebi ?

— Atunci visează. Visează să fii şi o să fii !

Noaptea, Radu visă că se află pe cea mai înaltă schelă şi construieşte cel mai înalt bloc. Dar... Dar tocmai în clipa când blocul atingea norii şi saluta aviatorii, tocmai în clipa aceea sună ceasul şi Radu se trezi.

Să se culce la loc şi să încerce să continue visul ? O, ce frumos ar fi !

Să se culce la loc şi să întârzie de la şcoală ?! Nu. Se va scula imediat şi primul clopoţel îl va găsi în clasă. Sunt vise şi vise. Pe cel al lui, pe cel de acum, trebuie să-l viseze cu ochii deschişi.

Iată de ce nici în dimineaţa aceea de noiembrie, băiatul care se numeşte Radu nu întârzie de la şcoală.

Deschise ochii mari, de cum se trezi. Îi deschise ca să poată visa.

VINE, VINE, PRIMĂVARA !

Unii scot poveştile din buzunar, alţii din burtă, mă rog, fiecare este liber să le scoată de unde vrea.

Eu — să se ştie — nu le scot de nicăieri. Poveştile vin singure la mine, fără să le pese de vreme (odată o poveste a venit când ploua cu găleata şi ea nici măcar n-avea umbrelă), fără să-şi aleagă ziua (o istorioară mi-a deschis uşa chiar într-o marţi, când sunt trei ceasuri rele) ba uneori mă pomenesc cu ele şi noaptea (ca să mă trezească, mă trag de nasturii de la pijama, ori îmi turtesc nasul, apăsându-l ca pe un buton de sonerie).

Ieri, tocmai când îmi rădeam barba şi fredonam minunatul cântec „Vine, vine primăvara" (afară era un ger de crăpau pietrele şi, cântând, eu mă prefăceam că nu-l bag în seamă), ieri, spun, pe la şapte dimineaţa mă trezesc că vine la mine povestea cu bulgărele de zăpadă. Mă salută, mă întreabă ce fac (parcă n-ar fi văzut că mă rad), îi răspund că fac bine, atât doar că lama e cam uzată şi-i propun să mă aştepte puţin în birou, să mă aştepte să luăm ceaiul împreună. N-am timp, îmi răspunde, şi, de

altfel, ceaiul îmi dă palpitaţii; rade-te, nu te sfii, eu îţi povestesc repede ce am de povestit, pe urmă plec şi n-ai decât să aşterni pe hârtie povestea mea, s-o publici, ori să o arunci la coş, pe mine nu mă mai interesează.

Şi, așezându-se pe policioara de la oglindă, călare pe coada periuţei mele de dinţi, cu picioarele sprijinite de o coajă de săpun şi cu un cot înfipt în tubul de cremă de faţă,povestea cu bulgărele de zăpadă începu:

A fost odată un bulgăre de zăpadă. Se pitise după un bloc, şi când o fetiţă vru să intre pe uşa blocului, el îi strigă :

— Hei ! Opreşte-te ! Nici un pas înainte ! Dacă nu mă asculţi, vin spre tine cu toată viteza, îţi intru în păr, mă bag pe sub gulerul paltonului, îţi închid ochii şi-ţi astup urechile cu zăpadă !

Şi, cu toate că fetiţa voia să intre, pentru ca să-şi vadă o colegă răcită, să-i ducă lecţiile şi să-i spună, în cazul când va strănuta : „Sănătate !" nu mai avu curajul să intre, nu-şi mai văzu colega răcită, nu-i mai duse lecţiile şi nu-i mai spuse „Sănătate !“ — fiindcă nu mai avu prilejul să o audă strănutând.

Pe urmă vru să intre în bloc o bunică. Tocmai luase pensia şi venea să aducă unui nepot o sută de

grame de bomboane umplute cu alune şi să-l întrebe dacă îi plăcuseră bomboanele umplute cu cremă, pe care i le cumpărase tot din pensie, dar din cea de luna trecută!

Dar bulgărele de zăpadă îi strigă şi ei:

— Hei ! Opreşte-te ! Nici un pas înainte ! Dacă nu mă asculţi vin spre tine cu toată viteza, îţi intru în păr, mă bag sub gulerul paltonului, îţi închid ochii şi-ţi astup urechile cu zăpadă !

Bunica se sperie şi spuse tristă : „Iată cum arată un bulgăre de zăpadă din ziua de azi !“ şi făcu calea întoarsă, fără să-i mai ducă nepotului bomboanele umplute cu alune şi fără să-l mai întrebe dacă i-au plăcut cele umplute cu cremă, şi unele şi altele cumpărate din pensie ; este un amănunt care e păcat să fie uitat.

Mai încolo trecu prin faţa blocului un geamgiu. Păşea încet ca să nu alunece şi să spargă geamurile şi striga din când în când : „Geamuuuri“, nu de alta, dar să nu creadă cineva că duce în spate uşi.

Cum îl văzu, bulgărele de zăpadă se legă de el:

— Hei ! Opreşte-te ! Nici un pas înainte ! Dacă nu mă asculţi, vin spre tine cu toată viteza, îţi intru în păr, mă bag sub gulerul paltonului, îţi închid ochii şi-ţi astup urechile cu zăpadă, iar pe deasupra îţi mai

sparg şi geamurile !

Geamgiul nu era un om fricos (intra singur în pivniţă, când vedea un şoarece nu se suia pe masă), dar acum se temu pentru geamurile lui şi se înapoie din drum.

Peste vreun ceas, soarele îşi făcu loc printre nori şi, văzând ferestrele blocului, vru să intre prin ele. Era un soare de sfârșit de iarnă sau de început de primăvară — asta nimeni nu ştie exact şi poate că e mai bine aşa; îmbătrânim prea repede când le ştim chiar pe toate — era un soare foarte frumos, semăna cu un pepene galben, numai că era mult mai mare, îţi făcea o poftă grozavă să-l mănânci presărat cu zahăr, era un soare pe care mi-ar fi plăcut mult să-l vedeţi, v-ar fi bucurat şi pe voi să vedeţi cât de bine îi stătea aşa de frumos şi de galben.

Numai bulgărului de zăpadă nu-i păsa de soarele acesta frumos şi, cum îl zări, îl şi ameninţă :

— Hei ! Opreşte-te ! Nici un pas înainte ! Dacă nu mă as...

Dar în clipa aceea bulgărele de zăpadă simţi cum îşi pierde glasul, simţi cum îşi pierde greutatea, simţi cum îşi pierde îndrăzneala. Şi, uite-aşa tot începând să piardă câte ceva, îşi pierdu şi numele de bulgăre de zăpadă, rămase un biet ochi de apă, atât cât să

încapă într-un ibric.

Sfârșind ce avea de spus, povestea se dădu jos de pe policioară, mai bine-zis sări de pe coada periuţei mele de dinţi pe robinet şi de pe robinet pe vârful papucilor mei. Am vrut s-o opresc să bem ceaiul împreună însă n-am mai găsit-o.

Probabil că de pe vârful papucilor sări pe fereastră şi de pe fereastră în stradă.

N-am băut totuşi ceaiul de unul singur. Când m-am aşezat la masă, a intrat soarele, i-am dat şi lui o ceaşcă de ceai, şi, dacă mai ţin bine minte, mi se pare că a gustul şi un pic de pâine prăjită cu unt.

BANCA

Vara s-a sfârșit. De mult. Şi ea a uitat de când.
Au căzut şi castanele din castan. Prunele sunt marmeladă de prune. Plouă de sus în jos şi, câteodată, plouă atât de tare încât puţin îţi pasă dacă nu plouă de jos în sus.

Dacă întrebi cocorii, îţi vor spune că e toamnă, numai că au plecat şi cocorii şi n-ai pe cine întreba.

În curtea taberei nu mai e nimeni. Nimeni, aşa cum visa tovarăşul comandant-instructor să fie astăvară după-amiază, în orele de somn.

Zilele numără (până în iunie) zilele.

Iar la bucătărie e o adevărată tragedie : nu mai miroase nici a iahnie, nici a sarailie. Doamne doar într-un colţ o uitată gulie.

Aici, în curtea taberei, a fost o bancă. De ce nu mai este ? N-o fi vreo poveste ?

Ba este !

... Cu patru veri în urmă, un băiat a scrijelit cu briceagul în lemnul băncii :

„Aici a stat
un elev din Râmnicu-Sărat."

Şi s-a semnat.

Cu trei veri în urmă alt băiat a scrijelit cu briceagul în lemnul băncii :

„Pe-aici a trecut
un băiat de la Sascut,
drept care vă salut!“

Cu două veri în urmă, alt băiat a scrijelit cu briceagul în lemnul băncii :

„Pe-aici şi eu am fost
şi nu m-am simţit prost,
ba chiar aflaţi de la mine
că m-am simţit foarte bine !”

În sfârșit, vara trecută alt băiat a scrijelit cu briceagul în lemnul băncii :

„Pe banca asta am citit
din scriitorul meu iubit,
Cartea s-a terminat şi eu am plecat
la Calafat.
V-am salutat !“

Acum, toamna, în tabără nu mai e nimeni. Nici banca. Cineva, poate vântul, poate ploaia, poate şi vântul şi ploaia au scris pe nisipul de sub ea :

— Aici a fost o bancă. Ţi-era mai mare dragul. Ce-a făcut, ce-a dres, a înghiţit-o briceagul...

Vara s-a sfârșit. De mult. Şi eu am uitat de când.»

CĂŢELUL LATRĂ LA SFÂRŞIT

Povestea asta e cu trei băieţi şi un căţel, adică să nu mint, căţelul n-are cine ştie ce treabă în poveste — o singură dată va face „ham [“, dar asta se va întâmpla mult prea târziu, atunci când totul se va termina. Cu alte cuvinte, căţelul face parte doar din decor. Aşa ca soarele acelei dimineţi de ianuarie. Aşa ca pomul firav, care tremură de teamă că n-o să mai vină primăvara. Aşa ca banca de sub pom, pe cate stăteau de vorbă trei băieţi. Şi tot vorbind despre multe, unul dintre băieţi spuse :

— Tata e şofer. Conduce un camion. Într-o maşină mică nici n-ar încăpea. Chiar şi în cabina camionului de patru tone stă puţin aplecat. Dar el nu crede că stă aplecat pentru că e înalt, ci pentru că aşa s-a obişnuit. Îi place să stea puţin aplecat când citeşte. Vreau să spun, când învaţă. Anul ăsta termină liceul la seral. Învaţă şi duminica, pe cuvânt ! Dacă în casă e prea multă gălăgie, îşi trage o căciulă pe urechi şi învaţă.

— Şi tata învaţă, spuse al doilea băiat. E medic de cincisprezece ani, dar tot învaţă. Vine acasă cu zeci de cărţi şi de reviste. Mama, la început, se supăra :

— „Mergi la cinema ?“ — „Nu, trebuie să învăţ!” „Ne-au invitat Dumitreştii la masă !" — „Eu n-o să pot veni. Trebuie să învăț !“ Acum îl lasă în pace. Dacă-i place lui să înveţe !

— Voi o cunoaşteţi pe mama, spuse al treilea băiat. Când m-am născut eu era îngrijitoare la grădina botanică. Nu terminase decât patru clase. Acum e tehnician horticol. Şi încă mai învaţă. De câte ori întreabă : „Să vă fac o ciulama ?“ tata râde şi răspunde : „Da, ciulama cu asparagos !“ Asta pentru că odată, când gătea ciulama şi în acelaşi timp citea ceva despre planta asta, a scăpat cartea în cratiţă... Când n-are timp ziua, învaţă, noaptea, zău !

De undeva sună sirena unei fabrici.

— Ia te uită ! S-a şi făcut douăsprezece ! spuse primul băiat. Ce repede a trecut dimineaţa...

— Da, spuse al doilea băiat, şi noi care ne speriasem... Ne gândeam că dacă chiulim de la şcoală n-o să avem ce face...

— Dar uite că nu ne-am plictisit deloc, spuse al treilea băiat...

Abia acum — acum, la sfârșitul poveştii — căţelul făcu „ham !“ De ce atât de târziu, nu ştiu. Şi nu cred că ştia prea bine nici el. Era un biet căţel zgribulit. Nu i se putea cere prea mult. Să-i fi lătrat oare pe cei

trei băieţi ? În poveşti totul e cu putinţă...

A FOST ODATĂ UN CIREŞ

A fost odată un cireş care s-a săturat să mai facă cireşe. Lângă el, în livadă, prunul făcea prune, mărul făcea mere, ba până şi zarzărul care era abia un pui, nici măcar nu mergea la grădiniţă, credea că avioanele sunt nişte ciori mai mari şi muştele nişte avioane mai mici, da, până şi el, zarzărul, făcea câteva zărzărele. Doar cireşul se săturase să mai facă cireşe. Vestea, bineînţeles, se răspândi foarte repede, şi îngrijoraţi alergară la cireş mai mulţi oameni importanţi.

Alergă la cireş însuşi bătrânul academician-doctor-profesor-docent, şeful catedrei de clătite cu dulceaţă de cireşe şi autorul de faimă mondială al studiului intitulat: „De ce se fac cercei din cireşe şi nu se fac cireşe din cercei." Bătrânul academician avu o lungă discuţie cu cireşul care se săturase să mai facă cireşe şi plecă clătinând din cap foarte amărât. Îl întrebase pe cireş de ce nu mai vrea să facă cireşe şi acesta îi răspunsese mai mult decât mulţumitor :

— Uite-aşa : nu mai vreau şi gata !

— Bine, nu se lăsă cu una, cu două, bătrânul academician ; dar ce-ai să faci dacă nu vrei să mai

faci cireşe ?

— Nimic. O să stau !

Răspunsul acesta îl îngrozise cel mai tare pe bătrânul academician. Auzise el multe până atunci, dar una ca asta nu. Nu dormi câteva nopţi, frământându-se : „Cum adică nu mai vrea să facă nimic ? Asta nu se poate. Toţi trebuie să facem ceva !“ Pe urmă — aşa-i viaţa, fiecare are treburile lui — bătrânul academician se apucă să scrie o nouă carte, una despre importanţa gemului de cireşe şi uită de cireşul care se săturase să mai facă cireşe.

Așa cum spuneam, însă, la cireşul care se săturase să mai facă cireşe mai alergară încă mulţi oameni foarte importanţi. Este o adevărată plăcere pentru mine să-l amintesc aici pe cunoscutul om de ştiinţă Abe Cede Efghehaş, cel dintâi în lume care a observat că sâmburii de cireşe amare, când îi presezi sub talpă, fac altfel de „poc’" decât sâmburii de cireşe albe sau roşii — şi este, de asemenea, o rară bucurie pentru mine să-l mai amintesc aici şi pe ilustrul savant Icsigrec Zet, cel care a demonstrat deosebirea esenţială dintre tartele cu cireşe şi tartele fără cireşe, ori cu prea puţine cireşe. Tuturor, cireşul le-a spus că el s-a săturat să mai facă cireşe, că intenţia lui este să stea să nu mai facă nimic.

Discuţiile dintre toţi aceşti oameni importanţi şi cireşul care se săturase să mai facă cireşe nu duseră, din păcate, la nici un rezultat.

Atunci m-am hotărât să-l vizitez şi eu pe cireşul care se săturase să mai facă cireşe. Nu sunt specialist în cireşe, recunosc, eu viaţa mi-am dedicat-o studierii compotului de vişine — ceea ce e cu totul altceva — dar m-am dus la el, în simpla mea calitate de om care nu poate accepta ca cineva să stea fără să facă nimic.

A, dar am uitat să vă spun că nu m-am dus cu mâna goală, ci înarmat cu un topor, poate nu grozav de ascuţit, dar numai bun pentru a tăia un cireş care s-a săturat să mai facă cireşe. Convorbirea noastră a fost foarte scurtă. O ţin minte cuvânt cu cuvânt, dar ea nu prezintă mare însemnătate pentru cititori decât din clipa când i-am spus :

— Ştii cum se numeşte unealta asta pe care am adus-o cu mine ?

— Nu.

— Se numeşte topor.

— Şi la ce slujeşte ?

— La tăiatul cireşilor care s-au săturat să mai facă cireşe. Asta ştie el să facă şi asta face. Uite, ţi-l las şi dacă îl convingi tu să nu mai facă ce ştie, aşa cum

te-ai săturat tu să mai faci cireşe, scrie-mi!

Am plecat şi a doua zi am primit o telegramă :

„Nu l-am convins. Drept care m-am hotărât să fac din nou cireşe. Semnat : Cireşul !"

Asta-i toată povestea. Mi-a venit s-o scriu pentru că mi s-a făcut poftă de nişte cireşe mari şi dulci — sau poate că din alt motiv, poate că la altceva m-am gândit când mi-a venit s-o scriu, dar asta e altă poveste.

A FOST ODATĂ UN ELEFANT

A fost odată un elefant, că dacă n-ar fi fost nu mă apucam eu să scriu despre el.

A fost odată un elefant care trăia în grădina zoologică de la Băneasa ; vedea de acolo aeroportul, învăţase când pleacă avionul la Iaşi şi când soseşte cel de la Arad, vedea chiar şi antena din vârful turnului televiziunii şi se întreba şi el, ca mulţi alţi elefanţi, de ce sunt aşa de puţine emisiuni pentru copii; era foarte plăcut impresionat de tot ce vedea, mânca bine, dormea bine, avea amintiri frumoase despre savana Africană unde se născuse şi unde, la grădiniţa pentru puii de elefanţi de acolo, învăţase două adevăruri de netăgăduit, primul : că palmierii nu fac maimuţe, al doilea : că girafele au gâtul lung ca să poată ajunge la cap. Restul şcolii îl făcuse la Băneasa, profesor de aritmetică îi fusese un papagal, care număra foarte corect până la nouă, pe zece însă nu-l putea pronunţa, spunea în locul lui : „knock-out", căci trăise mulţi ani în casa unui boxer şi boxerii aşa-i spun lui zece când rămân pe podea şi văd stele verzi; la botanică se descurca ceva mai greu, obişnuit ca mai întâi să înghită fânul şi

morcovul, abia apoi să le descrie şi să arate din ce familie de plante fac parte; în schimb la geografie primea notele cele mai mari, fireşte, direct proporţionale cu mărimea sa şi cu convingerea sa că Polul Sud trebuie să se afle la sud iar Polul Nord s-ar fi făcut pur şi simplu de râs dacă nu se afla la nord. Era, cu alte cuvinte, un elefant care avea cu ce se lăuda, dar, uite, lui nu-i plăcea niciodată să se laude, nu-i plăcea, deloc nu-i plăcea.

Veneam eu la el şi începeam să mă laud :

— Am scris o poveste formidabilă, râd copiii ținându-se de burtă când o citesc, se transmite în fiecare zi la radio, apare în „Luminiţa", directorul editurii îmi telefonează din cinci în cinci minute să mi-o ceară ca s-o tipărească, traducători din 101 ţări telegrafiază în 101 limbi: „Daţi-ne povestea, ardem de nerăbdare s-o traducem, să facă înconjurul pământului." Ei, ce spui ?

Elefantul se uita la mine şi nu spunea nimic.

Venea la el un băiat şi se pornea să turuie :

— Azi iar am luat un zece, dar profesorul plângea de mama focului că nu putea să-mi dea 11 sau 12, colegii m-au fotografiat cu carnetul în mână, iar directorul şcolii păstrează fotografia mea în buzunarul de la piept. Ei, ce spui ?

Elefantul se uita la el şi nu spunea nimic.

Venea pe urmă o fată şi începea :

— Am cea mai frumoasă rochiţă ! Am cea mai frumoasă hăinuţă ! Am cea mai frumoasă codiţă ! Am cea meu frumoasă fundiţă ! Ei, ce spui ?

Elefantul se uita la ea şi nu spunea nimic.

De ce nu spunea nimic ?

Pentru că lui nu-i plăceau lăudăroşii. El nu se lăuda niciodată. Şi cu câte încă nu mai avea el să se laude !

Era harnic, era drept, era foarte înţelept. Ştia multe şi-i plăcea să mai asculte. Mânca fân şi dormea dus până în zori, de la apus. Vedea cerul, vedea norii, număra când vin cocorii. Trompă avea, era înalt, era straşnic elefant!

Cu mine, băiatul şi cu fetiţa despre care vorbeam, nu s-a împrietenit, şi-acuma tuturor ne pare rău, şi toţi ştim de ce ne pare rău, şi toţi o să facem ceva să nu ne mai pară rău.

A fost odată un elefant şi noi n-am ştiut să-l facem să vorbească.

Păcat, păcat, de trei ori păcat !

TOATE AU UN SFÂRŞIT

S-ar putea să fi început septembrie, cum tot atât de bine s-ar fi putut să nu se fi sfârșit august. Am obiceiul să încurc lunile, nu de altceva, dar şi ele grozav mă încurcă pe mine. Sigur este că mă întorceam acasă de la mare, aşa cum mă întorc întotdeauna de la mare, cu geamantanele burdușite de soare, de meduze, de căpitani de vapoare, de castele de nisip, de albul pescăruşilor, de verdele depărtărilor, de scoici, de urmele tălpilor mele pe nisipul ud, în sfârșit, cu geamantanele burduşite de MARE.

Mă întorceam acasă fluierând, şi pe cuvânt, nici măcar nu-mi dădea prin minte că, aşa cum mi se întâmpla întotdeauna când mă întorceam de la mare, nu voi găsi nici cheia în broască, uitând că de când mă ştiu, încă din prima zi de plajă, arunc cheia casei în valuri şi, cu ochii închişi şi nemişcat aştept valurile s-o înghită, mestecând-o încet, bucăţică cu bucăţică, ștergându-se apoi pe buze cu un şerveţel de vânt. În tot acest timp, adică atunci când stau cu ochii închişi şi nemişcat, cânt încetişor, numai şi numai pentru-mine :

„Du-te, cheie,

prin Marea Egee
şi tot aşa,
prin Marea Marmara;
până-n Insula Mea
de care, de pe când eram mic,
şi eram pirat,
mi-a fost dor un pic,
de-adevărat...“

Tocmai stând în faţa uşii închise, ajunsesem cu fluieratul la o notă înaltă (foarte greu de ajuns dacă ţin seama de faptul că mă trăgea în jos greutatea geamantanelor), la o notă care seamănă leit cu o prună ascunsă pe creanga cea mai de sus a unui prun — când îmi ieşi în întâmpinare bunul, şi dragul, şi negrul meu pian cu coadă.

— Te-ai întors ? mă întrebă, dând bucuros din coadă bunul, şi dragul, şi negrul meu pian cu coadă.

— M-am, răspunsei. Toate au un sfârșit.

— Ai fost pe insula ta ?

— Am fost, minţii. Sau, mai exact, am fost, dacă ţii neapărat să te mint.

Totdeauna când vii de la mare vii mincinos, observă el, scoțând un oftat pe două clape, un fa şi un si, cred. De ce ?

— Nu ştiu, răspunsei încurcat. Poate din cauza

cailor de mare. Rar auzi un adevăr din gura lor; o gură destul de mică, de altfel. Chiar mai zilele trecute, unul dintre ei mi-a turnat vreo duzină de minciuni. Se jura că totul e adevărat dar, bineînţeles, n-am crezut o iotă. Nici măcar povestea băiatului de ciocolată.

— Care băiat de ciocolată ?

— Unul. Nu-i mai ţin minte numele. Cică a venit la mare, s-a bronzat mai întâi ca ciocolata cu lapte, apoi ca ciocolata cu alune, în fine, ca ciocolata amăruie — şi toată lumea care dorea ciocolată venea la el să-i ceară ciocolată. „Un deget de ciocolată, te rog !“ „Un nas de ciocolată, dacă eşti bun !“ „O ureche de ciocolată, dacă nu te superi !“ Cum să crezi una ca asta ?

— Nu cred ! spuse bunul, dragul, şi negrul meu pian cu coadă. Lasă caii de mare. Nu de la ei ai învăţat tu să minţi.

— Dacă nu de la ei, spusei, atunci desigur că de la scoicile trandafirii. Mamă, ce mincinoase sunt ! Una mi-a spus că înainte de a fi scoică trandafirie fusese lup de mare, fuma din pipă, vâna balene, purta şapca pe o sprânceană, rodea ca pe morcovi cozile de urşi albi şi când i se scufunda corabia, ceea ce i se întâmpla aproape în fiecare joi, juca şah cu rechinii.

— Cum să crezi una ca asta ?

— Nu cred, spuse bunul, dragul, şi negrul meu pian cu coadă. Lasă scoicile trandafirii. Nu de la ele ai învăţat tu să minţi.

— Dacă nu de la ele, spusei, atunci nu-mi rămâne să mă gândesc decât la Fetiţa Aceea. Nici ei nu-i ştiu numele. Îi spun, uite-aşa, Fetiţa Aceea.

— Ei, ce-i cu ea ?

— Nimic. Spunea că tatăl ei e un vestit profesor, iar eu l-am cunoscut pe tatăl ei, am jucat table, am băut bere, ne-am făcut măşti de nămol, am vorbit despre peşti, am privit farul, ne-am bucurat cum învăţa un pui de pescăruş să zboare, am făcut schimb de cravate. Era muncitor la o uzină dintr-un oraş cu mai multe uzine.

Bunul, dragul şi negrul meu pian cu coadă tăcu ; tăcu atât de mult, încât, între timp, eu schimbai de vreo două, trei ori geamantanele, dintr-o mână în alta. Pe urmă zise foarte trist :

— Să nu-mi mai povesteşti nimic despre Fetiţa Acera. Te rog.

În casă intrai răsucind în broască o cheie de sol, pe care mi-o împrumută bunul şi dragul şi negrul meu pian cu coadă.

Cum spuneam, era pe la începutul lui septembrie,

sau la sfârșitul lui august, nu ştiu, am obiceiul să încurc lunile, am eu, de altfel, destule obiceiuri proaste, dar, când mă roagă ceva bunul, dragul şi negrul meu pian cu coadă, nu uit niciodată.

O mai fi mult până la anul, când marea e Mare ? !

FETIŢA, CHEIŢA, PORTARUL ŞI CELELALTE

Nu vă mai spun cum a fost cu fetiţa care avea un buzunar la şorţ şi în buzunarul de la şorţ avea o cheiță de aur.

N-aş putea să vă spun nimic, mai mult decât ştiţi.

Şi voi ştiţi tot.

Ştiţi mai întâi că toate fetiţele şi toţi băieţii au câte o cheiţă de aur şi cu cheiţa asta deschid tot ce pe lume nu se poate deschide decât cu cheiţa asta.

De pildă, poarta care dă în livada unde trăiesc laolaltă şi-s prieteni la toartă, cai adevăraţi şi cai de lemn, elefanţi ca toţi elefanţii şi elefanţi de catifea, câini vii care latră şi dau din coadă şi câini de gumă, care abia pot să scoată un biet schelălăit, broscuţe care se bălăcesc în lac şi broscuţe de tablă, care fug de apă ca să nu ruginească etc.

Sau, de pildă, deschid poarta care dă în grădina culorilor, unde, dimpotrivă, trăiesc despărţite şi duc o gâlceavă creioanele verzi şi cele galbene, tuburile roşii şi sticluţele de cerneală albastră, unde liliachiul se bate cu negrul, iar albului puţin îi pasă, ba spune chiar : „Dă-i una după ceafă !“ sau : „Trage-i un

pumn în nas !“

Ştiţi, pe urmă, că fetiţa care avea un şorţ şi în buzunarul de la şorţ avea o cheiță de aur a vrut într-o zi să deschidă cu cheiţa ei de aur poarta care se deschide cu orice cheie ruginită, poartă care, de altfel, nici măcar nu-i închisă şi toţi oamenii mari trec prin ea, fără ca măcar să-şi dea seama că acolo e o poartă, fără ca măcar să dea bună ziua portarului, pentru că oamenii mari, foarte neştiutori sau numai foarte grăbiţi, nici nu ştiu că există un portar care stă de pază lângă poarta aceea.

Fetiţa băgă cheiţa ei de aur în broasca porţii aceleia şi când s-o răsucească îl auzi pe portar că o întreabă :

— Hei, domnişoară, ce cauţi aici ?

— Faci o greşeală, spuse fetiţa, eu nu sunt o domnişoară, eu sunt doar o fetiţă.

— Îmi pare foarte rău, domnişoară, spuse portarul, îmi pare foarte rău că eşti doar o fetiţă. Sau poate că, tocmai invers, îmi pare foarte bine, fetiţo, spuse portarul, îmi pare foarte bine că nu eşti o domnişoară. Totul e grozav de încurcat, mai spuse portarul.

— Pentru mine e simplu, spuse fetiţa.

— A, nici vorbă, spuse portarul, nu-i simplu deloc.

N-am văzut de când sunt ceva mai complicat.

— Ce anume ? întrebă fetiţa.

— Asta, spuse portarul, asta şi nimic altceva. Ai vrut sau n-ai vrut să deschizi cu cheiţa ta de aur o poartă care se deschide cu orice cheie ruginită, o poartă care, de altfel, nici măcar nu-i închisă şi toţi oamenii mari trec prin ea fără ca măcar să-şi dea seama că aici e o poartă, fără ca măcar să-mi dea bună ziua, pentru că oamenii mari, foarte neştiutori sau numai foarte grăbiţi, nici nu ştiu că eu stau de pază lângă poarta asta ? !

— Am vrut, spuse fetiţa, am vrut să deschid poarta asta şi să ajung în lumea oglinzilor, să mă uit în oglinzi şi să văd cum îmi stă şorţul meu nou, dacă nu cumva îmi stă şi mai bine cu rochia mea portocalie, şi-am mai vrut să văd dacă îmi stă bine cu codiţele mele galbene şi dacă nu cumva ar trebui să-mi cumpere mama nişte codiţe albastre, şi-am mai vrut să văd dacă genele mele au crescut îndeajuns sau trebuie să le rog să mai crească, şi, dacă nu înţeleg de vorbă bună, dacă nu înţeleg când le rog, să le pun la colţ sau să nu le mai las la televizor dacă nu mai cresc.

— Atunci înseamnă că n-am greşit, spuse portarul, îmi pare foarte rău, domnişoară, că eşti

doar o fetiţă. Sau poate că, tocmai invers, îmi pare foarte bine, fetiţo, spuse portarul, îmi pare foarte bine că nu eşti o domnişoară. Dar totul e grozav de încurcat, mai spuse portarul, e grozav de încurcat, pentru că tu eşti o fetiţă care vrei să fii o domnişoară. Şi eu, care sunt un portar care vrea să fie portar până la capăt, n-o să te las să intri, n-o să te las să deschizi cu cheia ta de aur o poartă care se deschide cu orice cheie ruginită.

De asta nu vă mai spun cum a fost cu fetiţa care avea un buzunar la şorţ şi în buzunarul de la şorţ o cheiță de aur.

N-aş putea să vă spun nimic mai mult decât ştiţi.

Şi voi ştiţi tot.

Cum a fost cu portarul, cum a fost cu toate.

Dacă ştiţi, ce rost mai am eu ? !

— Ziceam că eu eram un avion, şi era noapte, şi nu vedeam unde să cobor ca să iau castanele, care ziceam că erau portocale. Tu aprindeai lanterna şi făceai aşa, uite aşa cu ea, şi atunci eu vedeam lumina, şi coboram, şi încărcăm portocalele, şi tu făceai aşa ca lanterna, şi pe urmă eu plecam să duc portocalele undeva. E bine ?

Era foarte bine. La asta se gândea şi el. Când e seară şi ai o lanternă sau, mai bine-zis, când tata nu se supără că i-au luat lanterna pentru că bunica nu-i pe aproape ca să-i spună : „De ce îl laşi s-o ia ? O s-o ţină în gură, asta o să se întâmple“, cel mai bine este să te joci de-a aeroportul. Aprinzi lanterna, faci cu ea semnale şi avionul le vede şi ştie că acolo e aeroportul.

Dar tocmai atunci îl strigă mama să vină acasă şi el, în loc să-i spună fetiţei că e bine, îi răspunse mamei că vine îndată.

— Ne jucăm mâine dimineaţă ? întrebă aviatoarea.

— Mâine dimineaţă nu se poate, răspunse comandantul aeroportului.

Fetiţa crezu că nu se poate pentru că dimineaţa e lumină şi spuse că nu-i nimic, o să se joace şi pe lumină : deşi n-o să mai fie aşa de frumos, *ea o să vadă şi pe lumină* ca să coboare.

— Nu, spuse el. De altceva nu se poate mâine dimineaţă. O să vezi. Să te scoli devreme şi să ieşi în faţa blocului.

— De ce ?

— Aşa. O să vezi.

Şi fugi spre casă. Fugi şi fetiţa, dar n-ar fi putut să-l prindă dacă nu s-ar fi oprit el o clipă ca să aprindă lanterna. O îndreptă spre faţa fetiţei şi întrebă :

— Tu ştii cum mă cheamă pe mine ?

— Ştiu cum îi cheamă pe toţi copiii din bloc.

— Lasă-i pe ceilalţi. Spune cum mă cheamă pe mine.

— Ducu.

— Nu mă mai cheamă aşa. Ce-mi dai să-ţi spun ?

— Ducu te cheamă. Nu-ţi dau nimic.

— Gata, s-a terminat cu Ducu. De mâine mă cheamă altfel.

— Îţi dau castana aceea mare, ştii tu care.

El râse :

— Nu-mi trebuie nimic. Am vrut să te încerc. Vino şi-ţi spun la ureche. Ţine lanterna.

Fetiţa luă lanterna şi el făcu din palme o pâlnie, apropie pâlnia de urechea fetiţei şi suflă în ea ceva care încălzi urechea şi suna aşa :

— Dumitrescu Radu.

Pe urmă luă repede lanterna şi întrebă :

— Ai înţeles ?

— Da.

— E frumos ?

— Da.

— Şi lung, nu-i aşa ? Du-mi-tres-cu Ra-du. Spune şi tu!

— Du-mi-tres-cu Ra-du.

— Ei, cum e ?

— E bine.

— E grozav, spuse el.

Şi iar fugi, dar nu se opri până în casă.

Toată casa era luminată. Era lumină până şi în baie, până şi în cămară. Şi era o forfotă cum nu mai fusese din ziua când se pregăteau să plece la mare. În bucătărie, mama călca şi vorbea cu tata, care nu era acolo şi, de bună seamă, se bucura că nu era acolo, pentru că mama îi spunea că de o mie de ori l-a rugat să repare cordonul de la fierul de călcat, dar nici până azi nu l-a reparat şi ea de fiecare dată se chinuie când calcă. Hai, ar mai înţelege, s-ar fi dus la

o cooperativă ca să-i repare cordonul, ar fi rugat pe un vecin să îl repare, dar îi e ruşine să facă unu ca asta pentru că bărbatul ei nu-i muzicant, nici actor ca să nu se priceapă la nimic, e maistru, m-a-i-s-t-r-u şi ea trebuie să-i spună de o mie de ori ca să-i repare un fleac de fier electric. Tata era însă departe, într-a treia cameră. Îmbrăca nişte caiete în hârtie albastră şi se sfătuia cu mătuşa Niculina unde să lipească etichetele : la mijloc sau în colţul de jos ?

— În colţul de sus, spunea mătuşa Niculina.

N-are nici un rost în colţul de sus, spunea tata.

Ba, tocmai acolo are rost, spunea mătuşa Niculina.

Bunica era în baie şi potrivea apa în cadă.

— Dezbracă-te repede şi treci la spălat. Lasă lanterna aceea şi treci la spălat, îi spuse ea. Şi pe urmă strigă spre mama : îl spăl şi pe cap ?

— Sigur, spală-l bine, bine, îi strigă mama.

— Să ştii că omul are şi urechi ! strigă şi bunicul din cămară.

— Lasă, dumneata nu te mai amesteca, îi strigă bunica. Stai la locul dumitale, citeşte-ţi „Informaţia" şi nu te mai amesteca.

— Sunt în cămară, strigă bunicul, cum vrei să citesc ziarul în cămară ? Unde aţi pitit cutia aia de

aluminiu ? În ce-o să-şi ia băiatul mâncarea ? !

— N-ai dumneata grijă, n-o să rămână el flămând, îi strigă bunica.

Toată casa forfotea.

— Şi asta s-a întâmplat seara. Dar să vedeţi a doua zi dimineaţa !

E târziu, daţi-i zor, zicea bunicul. E şapte şi paisprezece !

— Nu, zicea tata, e numai şi unsprezece. L-am pus aseară după radio. M-am învoit şi eu de la uzină până la opt şi jumătate.

— N-o să-l bată ghiozdanul în spate ? se întreba mătuşa Niculina.

— Guleraşul nu-i prea bine călcat, zicea mama. Dacă-i stricat cordonul şi nimeni nu-l repară...

— I-am făcut tartine şi cu brânză şi cu dulceaţă, să fie, zicea bunica.

— Pune-i o batistă în buzunar, zicea bunicul.

— Lasă, dumneata nu te mai amesteca, zicea bunica. I-am pus şi batistă şi de toate.

— Cred că ar fi mai bine să facem două buchete, zicea mătuşa Niculina. Trandafirii într-o parte şi crizantemele în altă parte. Aşa e prea varză.

— Cum adică varză ? întrebă bunicul supărat că mătuşii nu-i plăcea buchetul făcut de el.

— Aşa, spuse mătuşa Niculina. Varză !

— Pentru varza asta am alergat toată piața! spuse bunicul. Şi dacă vreţi să ştiţi, este şapte şi treizeci şi două.

— Nu, spuse tata, e numai şi douăzeci şi nouă. Al dumitale e înainte. Dar tot trebuie să ne grăbim.

Numai el, Du-mi-tres-cu Ra-du, stătea în mijlocul camerei, îmbrăcat în uniformă, cu ghiozdanul în spate şi mirosind a săpun şi nu spunea nimic;

— Gata, zise mama, haidem !

Şi plecară grăbiţi. Bunicul în frunte, după el bunica, apoi mătuşa Niculina, mama, şi la urmă tata. Se apropiau de uşă, când mama dădu un ţipăt :

— Am uitat băiatul !

Lui Du-mi-tres-cu Ra-du îi veni să râdă, dar cum nu mai râdea nimeni, nu mai râse şi spuse doar zâmbind :

— Aţi uitat tocmai ce era mai important !

— Da, spuse şi tata, mi se pare că el este cel care începe azi şcoala. Noi, dacă ne gândim bine, numai îl conducem...

Şi îl lăsară toţi să treacă înainte, cu ghiozdanul în spate, în uniformă nouă şi mirosind a săpun.

Din uşa blocului se vedea şcoala şi era curios că se vedea mult, mult mai aproape ca altădată. Era

foarte curios, foarte, foarte curios.

Fetiţa cu care se jucase aseară stătea în mijlocul trotuarului.

— Te duci la şcoală, îi spuse fetiţa. Şi eu o să merg, la anul!

— La anu’ cine nu poate ! Acum să te văd ! râse el.

— Dacă n-am şapte ani! spuse fetiţa. Numai cei care au şapte ani merg la şcoală !

— E adevărat, spuse el şi începu să râdă pentru că îi veni în minte că, mergând odată cu el la şcoală şi bunicul, şi bunica, şi mătuşa Niculina, şi mama, şi tata, toţi aveau în ziua aceea şapte ani.

SĂ NE AMINTIM DE VARĂ

Liana făcea plajă, se bronzase ca o ciocolată cu lapte şi cu alune, iar acum îşi făcea tocmai socoteala că în câteva zile va arăta ca o ciocolată amăruie.

Nu băgă de seamă când veni lângă ea meduza sau mai bine-zis, îşi dădu seama că venise cineva lângă ea, dar crezu că e gemul de pere. Drept care îl şi salută :

— Bună dimineaţa, gemule de pere !

— Îmi pare rău, spuse gemul de pere, dar să ştii că eu sunt o meduză.

— O meduză ? ! se bucură Liana. Ce bine îmi pare că, în sfârșit, cunosc personal o meduză.

— Şi eu, spuse meduza, sunt încântată că te cunosc personal. Deşi, ca să fiu sinceră, simt faţă de tine un pic de invidie.

— Dacă îţi place costumul meu de plajă, crezu Liana că e invidiată pentru costumul ei de plajă, te las să copiezi modelul.

— Ah, ah ! făcu meduza, nu la costum mă refeream, deşi e foarte simpatic : are, după câte număr eu, 143 de buline albastre, grozav de

albastre... mă refeream la faptul că tu eşti în plină vacanţă, pe când noi, meduzele, suntem la mijlocul anului şcolar...

— Cum ? se miră Liana, voi învăţaţi vara ?

— Bineînţeles, răspunse meduza.

— Şi iarna ce faceţi ?

— Ce să facem ? Când nu patinăm, stăm de vorbă, croşetăm, bem ceaiuri...

— Ceaiuri sărate ? întrebă Liana.

— Numai atât cât trebuie, răspunse meduza.

— Aha, făcu Liana, şi în ce clasă eşti ?

— Într-a-ntâia B.

— Ştii cât fac unu şi cu unu ?

— Azi nu mai ştiu, regretă sincer meduza, dar ieri făceau foarte bine, erau sănătoşi şi veseli.

— Dar de citit ai învăţat să citeşti ? o întrebă Liana.

— Sigur. Mă mai încurc numai la literele mari şi la cele mici. Pe cele mijlocii le ştiu la perfecţie.

— Aveţi şi ore de gimnastică ? se interesă Liana.

— Avem. Numai că noi le spunem ore de muzică. Poate, fu de părere Liana, asta se întâmplă pentru că n-aveţi ore de muzică.

— Ba avem şi ore de muzică, dar pe acestea noi le numim de gimnastică.

— Învăţaţi să înotaţi ?

— Nu. Înotăm ca să învăţăm. La noi toate sunt ciudate. Uite, vezi corabia aceea în zare ?

— O văd, spuse Liana.

— Eu n-o văd, spuse meduza. Dar vezi pescăruşul acela care zboară ?

— Îl văd, spuse Liana.

— Eu nici măcar nu-l zăresc, spuse meduza. Nu-i aşa că-i ciudat ?

— Foarte, recunoscu Liana.

Când se făcu ora zece meduza întrebă dacă e ora zece şi Liana îi răspunse că e ora zece.

— Asta înseamnă că recreaţia mare s-a terminat şi trebuie să te părăsesc. La revedere, Liana. Pot să vin şi mâine la tine?

— Sigur. Să vii în fiecare zi !

Şi meduza veni în fiecare zi, în afară de o joi când, nu se ştie de ce nu putu veni, şi nenorocirea e că nici n-o să se ştie vreodată.

Între timp, Liana se bronză atât cât îşi dori şi ajunse ca o ciocolată amăruie. Pe meduză n-o uită şi-i scrise de câteva ori pe adresa : „Meduzei din clasa întâia B, Marea Neagră, Mamaia, Post-restant !“

PARCĂ ÎŢI MAI RĂMÂNE CEVA...

Se poate întâmpla oricui. Oricine se poate lovi sau înţepa la un deget.

Doare un pic şi trece.

Mai neplăcut este că un ceas, două, ori o zi, două, îţi vine mereu să ţii degetul în sus. Un ceas, două, ori o zi, două, parcă mereu ai vrea să arăţi ceva cu degetul acela. Vine la tine Violeta şi te întreabă :

— Ce ?

Te uiţi la ea şi nu înţelegi nimic.

— Ce să văd ? spune Violeta.

— Cum, ce să vezi ?

— Ce-mi arăţi cu degetul ?

— Nu-ţi arăt nimic.

— Atunci de ce îl ţii aşa ?

— Nu-l ţin eu. Stă singur.

— Vrei să ţin şi eu un deget aşa ?

— N-ai decât.

— Crezi că e mare lucru să ţii un deget în sus ?

— Cine a spus că-i mare lucru ?

— Văd că te făleşti cu el.

Ce să-i răspunzi ? Ce poţi să-i mai răspunzi ? Cu Violeta asta n-o scoţi la capăt. E destul să ţii un

deget în sus ca să vrea şi ea să ţină un deget în sus, ori ca să-ţi arunce în faţă că te făleşti cu degetul tău ţinut în sus. Te duci la mama şi o rogi să-ţi bandajeze degetul.

— Te doare ? se sperie mama.

— Nu.

— Nu-i nevoie atunci să-l bandajez. Nu curge nici sânge. Nu-i nevoie.

— Îmi vine mereu să-l ţin în sus.

— Foarte bine. Ţine-l în sus şi nu mă mai plictisi, vezi că am destulă treabă.

— Pot să mi-l bandajez singur ?

— Fă ce vrei, numai nu întoarce casa cu dosul în sus. Abia am strâns după tine.

Intri în baie, deschizi dulăpiorul alb şi găseşti un bandaj. Începi să-l răsuceşti pe deget, dar nu merge. Cu o singură mână nu merge.

Te duci cu bandajul la mama.

— Nu pot singur.

— N-am timp de fleacuri, spune mama.

— Te rog să mă ajuţi numai un pic.

Până la urmă îţi leagă degetul. Face la sfârșit chiar şi o funduliţă. Dar ca să ajungi să vezi şi funduliţa făcută, trebuie să asculţi în tăcere nişte lucruri care numai plăcute nu-s.

— Mereu mă sâcâi cu câte ceva, spune mama ; ai jucării, ai creioane, mai spune mama, poţi să te duci afară să te joci cu copiii, spune mai departe mama, dar tu nu mă laşi să-mi văd de treburi, spune şi spune mama şi tu taci, trebuie să taci, că altfel rămâi fără deget bandajat. Cine a mai văzut joacă cu bandaje, spune mama, îţi trec prin minte tot felul de năzdrăvănii, spune mai departe mama, numai taică-tu e de vină că-ţi caută în coarne, spune şi spune mama şi tu taci, că altfel rămâi fără deget bandajat.

Dar totul are un sfârșit, mama face fundiţa, tu spui mulţumesc, mama se preface că nu te-a auzit şi nu-ţi răspunde „pentru puţin". Ieşi din bucătărie cu degetul bandajat. Eh ! Altă viaţă !

Suni la tanti Maria de la parter. Nici nu apuci să deschizi gura că ţi-a şi văzut degetul bandajat.

— Vai de mine, ce-ai păţit ?

— Nimic.

— Te doare tare ?

— Nu.

— Las' că-ţi trece. Intră să mănânci o dulceaţă de vişine.

Mănânci dulceaţa, dar oricum ai ţine degetul bandajat, nu se poate să nu intre puţin în farfurioară. Nu-i nimic. Aşa e chiar mai interesant.

Pe scară, după ce pleci de la tanti Maria, te întâlnești cu nenea Manole.

— Ce-ai la deget ?

— Un bandaj.

— Asta se vede. Cu ce te-ai tăiat ?

— Nu m-am tăiat.

— Totuşi văd că-ţi curge sânge. A străbătut prin bandaj.

— Nu-i sânge. E un pic de dulceaţă de vişine.

— Parcă mi-ai cerut nu ştiu când nişte bile.

— Ţi-am cerut, dar nu mi le-ai mai dat, nene Manole.

— Hai să ţi le dau acum.

Ieşi de la nenea Manole cu un pumn de bile şi suni la tanti Lia. Tanti Lia nu vede prea bine, poartă ochelari, dar tot nu vede prea bine, aşa că te întreabă de ce ai sunat.

— Uite ce am !

Tanti Lia se apleacă şi vede bilele.

— Sunt frumoase, spune, dar acum am treabă, vino după masă ca să vezi papagalii.

Şi vrea să închidă uşa.

Vrea să închidă uşa, dar nu poate pentru că tu eşti în uşă.

— Nu de bile vorbeam. Am un deget bandajat !

Iar se apleacă tanti Lia şi acum vede şi degetul bandajat.

— Vai, ce-i cu degetul tău ?

— M-am lovit.

— Hai să te joci cu papagalii.

Poţi să refuzi ? Cum să refuzi când pentru papagali ai venit ?

Un papagal e galben cu verde şi se numeşte Coco. Alt papagal e galben cu verde şi cu puţin albastru la gât şi se numeşte Moco. Unul stă într-un colţ al coliviei şi ţine un ochi închis, altul ciuguleşte o coajă de măr. Încerci să bagi degetul bandajat printre sârmele coliviei ca să atingi coada lui Moco, dar degetul nu intră. Noroc că omul are zece degete ! Pe urmă îi înveţi pe Coco şi pe Moco să vorbească. Cauţi un cuvânt caraghios, de pildă conopidă, sau galoş, sau ostropel şi îl repeţi de un milion de ori. Coco şi Moco îl învaţă. Aşa spune tanti Lia.

Coco şi Moco tac. Învaţă în tăcere. Niciodată nu spun ce-au învăţat.

Pe urmă te întorci acasă şi scoţi bandajul. Nu-ţi mai vine să ţii degetul în sus. Uiţi chiar că ai avut un deget la care te-ai lovit. Te joci cu bilele, te gândești la papagali şi simţi în gură un gust dulce-acrişor de vişine.

Asta-i tot ?

Nu. Parcă nu.

Parcă îţi mai rămâne ceva de la degetul lovit. Foarte greu de spus. De fapt nici nu se poate spune. Sau, se poate spune numai altfel. De pildă aşa : tare ar fi greu să trăieşti undeva, într-o căsuţă din mijlocul unei păduri, şi nimeni să nu fie pe aproape, şi nimeni să nu te întrebe nimic şi nimeni să nu vadă la tine nimic...

O VESTE MARE DESPRE UN BĂIAT MIC

Vestea cea mare făcu într-o clipă ocolul pământului! Nu trecură nici cinci minute de la aflarea veştii, că auzirăm ciocănituri în uşă.

— Cine e ?

— Eu, Iepuraşul-urechi-lungi-dar-la-fugă-nu-l-ajungi ! Aici stă băieţelul Alexandru ?

— Aici. Poftim, intră !

Iepuraşul-urechi-lungi-dar-la-fugă-nu-l-ajungi aduse un buchet mare de flori şi zise :

— Am auzit şi eu vestea cea mare şi am venit să-l felicit pe Alexandru. Strânse cu lăbuţa mâna lui Alexandru şi o scutură de câteva ori. Să trăieşti, băiete ! Aşa îmi placi !

Dar nu plecă bine Iepuraşul-urechi-lungi-dar-la-fugă-nu-l-ajungi că auzirăm soneria.

Alergarăm la uşă. Cine credeţi că venise, ducând în spate un brăduţ ? Nimeni altul decât Ariciul-ţepi-o-mie-dă-mi-unul-şi-mie!

Aici stă băieţelul Alexandru ?

— Aici. Poftim, intră !

Ariciul-ţepi-o-mie-dă-mi-unul-şi-mie intră şi zise:

— Am auzit şi eu vestea cea mare şi m-am grăbit să vin. Îl îmbrăţişă pe Alexandru şi-l sărută pe

amândoi obrajii : Bravo, băiete ! Să creşti mare ! Ţi-am adus şi un brăduţ, să-l împodobeşti de Anul nou.

Dar abia ieşi Ariciul-ţepi-o-mie-dă-mi-unul-şi-mie că auzirăm telefonul: ţîrrr ! ţîrrr !

La telefon, o voce groasă şi răguşită :

— Alo ! Casa în care locuieşte băieţelul Alexandru ?

— Da !

— Aici e Ursul-labă-lată-cine-a-simţit-o-nu-mai-vrea-o-dată ! Alexandru e acasă ?

— Da.

— Daţi-mi-l la telefon !

Alexandru puse telefonul la ureche şi auzi :

— Noroc, băiete ! Am aflat şi eu vestea cea mare. Am nişte treburi şi n-am putut veni, aşa că m-am gândit să-ţi telefonez. Bravo ! Dă-i înainte, aşa ! Am s-o pun pe Ursoaica-gospodină-mare-face-colţunaşi-şi-vărzare să-ţi coacă o plăcintă pe cinste...

Dar nu termină bine Alexandru de vorbit la telefon, că veni Poştaşul-iute-aduce-răvaşul cu o tolbă plină de scrisori, cărţi poştale, ilustrate şi telegrame.

O scrisoare venea tocmai din Africa şi suna aşa :

„Sunt foarte bucuros de ce am auzit. Te salut cu prietenie şi-ţi trimit cu primul vapor zece portocale şi

una pe deasupra."

Şi iscălea : „Un-pui-de-crocodil-care-face-baie-în-Nil".

O carte poştală ilustrată înfăţişa un gheţar.

Pe spatele ei scria :

„Salutări de la Polul Nord. Am aflat vestea cea mare şi-ţi strâng mâna. Vei primi de la mine un butoi cu îngheţată de vanilie”.

Şi semna : „Ursul – alb – ca – smântâna – se – dă – pe – gheaţă – toată - săptămâna".

O telegramă era trimisă din Asia cea îndepărtată „Să fii sănătos. Stop ! Sunt mândru de tine. Stop! Aş vrea ca şi puii mei să facă aşa. Stop ! Îţi trimit orez să-l mănânci cu lapte. Stop !“

Semnat: „Elefantul-cât-o-casă-dar-mie-nu-mi-pasă˝

Dar nu apucă bine să plece Poştaşul-iute-aduce-răvaşul că intră pe fereastra deschisă Porumbelul-călător-cu-un-plic-legat-de-picior.

Desfăcurăm plicul şi înăuntru ce era ?

„Să fii vesel şi să trăieşti o sută de ani, îţi urează Zebra-cu-picioare-lungi-şi-cu-pijama-în-dungi.“

P.S. : Îţi trimit o ciocolată, s-o mănânci sănătos."

Dar, cum zbură Porumbelul-călător-cu-un-plic-legat-de-picior, auzirăm la radio :

— „Atenţiune, băieţelul Alexandru din Bucureşti Atenţiune ! Vorbeşte Australia ! Vorbeşte Australia Cangurii-cu-mic-cu-mare-n-au-un-ban-în-buzunare te felicită cu căldură şi-ţi dăruiesc două gheme de lână, să-ţi împletească bunica o flanea şi mănuşi — ca să-ţi ţină cald la săniuş. Atenţiune ! A vorbit Australia ! A vorbit Australia !"

Toată lume ştia, toată lumea aflase de vestea cea mare !

Numai leneşul Motan-blană-moale-nu-face-două-parale dormise după sobă, la căldurică, şi nu aflase nimic.

Auzind larma şi chiotele de bucurie din casă, se întinse, căscă, se scărpină după ureche şi scoțând botul de după sobă, întrebă :

— Dar ce se întâmplă ? Ce se întâmplă ?

— Cum ? Nu ştii ? se miră un Şoricel-lasă-l-să-trăiască-şi-el ! Alexandru s-a încălţat azi pentru prima oară singur. Fără ajutorul nimănui... Şi fără să greşească. Cu gheata stângă pe piciorul stâng. Şi cu gheata dreaptă pe piciorul drept. Asta-i tot!

CASTANA DIN POVESTE

Astă toamnă, într-o dimineaţă, am plecat de acasă supărat. Băiatul meu cel mic rupsese o filă dintr-o carte, o făcuse ghemotoc şi începuse să se joace cu el. Câteva clipe după ce am ieşit pe poartă, în urma mea, din castanul nostru a căzut o castană. A căzut pentru că îi venise vremea să cadă şi nu cum ar putea unii să creadă, pentru că s-a căţărat în castan iar de acolo a alunecat şi a căzut. Nu. Castana nu şi-a julit genunchii şi nu şi-a rupt pantalonii. Ajungând pe pământ, ea s-a întrebat doar ce era firesc să se întrebe :

— Ce-o să se întâmple cu mine, aici, pe pământ ? Nu cunosc pe nimeni. N-am nici un prieten şi fără prieteni e tare greu să trăieşti ! Apoi, nu pot să stau aşa, fără să fac nimic...

— Da... ai dreptate. Aşa nu se poate ! îi răspunse cineva.

— Poftim ? ! se miră castana. Cu cine am onoarea să vorbesc ?

— Cu mine ! îmi dai voie să mă prezint: Sunt ghemotoc. Un ghemotoc de hârtie !

— Încântată... Şi tu de unde ai căzut ? Din ce copac ?

Deşi aşa cum se vedea — era tare necăjit, ghemotocul râse :

— A ! Eu nu cresc în copac. N-am căzut. Am fost aruncat!

— Aruncat ? Interesant... zise castana. Şi de unde ai fost aruncat ?

— De la o fereastră. Şi adăugă : N-aş vrea să crezi că mă laud, dar n-am fost dintotdeauna un ghemotoc oarecare...

— Îmi închipui, îmi închipui... se grăbi să-l întrerupă castana. La început ai fost o sământă de ghemotoc...

Ghemotocul râse iar, deşi — aşa cum s-a văzut — nu avusese când să-i treacă necazul :

— A, nu... La început am fost o filă dintr-o carte. O carte foarte interesantă. Dar fila a fost ruptă şi... Eh, mai bine să nu mai vorbim... Sunt în felul meu un înţelept. Ştiu multe, cunosc multe...

— Ce bine ! se bucură castana. Înseamnă că tu ai putea să-mi fii prieten, ai putea să-mi dai un sfat...

— Bucuros. Ce anume ai vrea să afli de la mine ?

— Nu pot să stau aşa, fără să fac nimic. Ce sfat îmi dai ?

— Dar ce ştii să faci ?

Castana răspunse repede :

— Când am căzut din castan, am făcut „pac !“ Se pare că, deocamdată, asta ştiu să fac : „pac !“

— „Pac !“ repetă ghemotocul. „Pac !", după câte ştiu, face puşca. Pe vremea când eram o filă dintr-o carte, cartea a fost împrumutată unuia care pleca adeseori la vânătoare şi avea o puşcă. Iar puşca, ţin minte, făcea „pac !“ Dacă şi tu ştii să faci „pac !“ cred că ar fi bine să te întovărăşesc la vânător şi să-l rogi să te ia la vânătoare...

— Da, zise castana. Ar fi bine. Întovărășește-mă !

Ieşiră din curte, o luară la dreapta, apoi la stânga — şi nu mai ţin minte dacă pe urmă o luară din nou la dreapta sau din nou la stânga. Important este că nimeriră casa vânătorului.

— Uite, aici stă, spuse ghemotocul. Sună la uşă şi... seară bună ! Castana sună şi după câteva clipe îi deschise un ogar uşa.

— Dumneavoastră sunteți vânătorul ? întrebă castana.

— Nu, e o mică neînţelegere. Eu sunt câinele lui de vânătoare... Vânătorul nu e acasă. Puteţi însă să-mi spuneţi mie ce doriţi...

— Ştiţi... Începu castana... eu sunt o castană ! Am căzut din castan şi când am căzut, am făcut „pac !“

— Ca puşca ! zise ogarul.

— Întocmai ! Şi cum nu vreau să stau de pomană, v-aş întovărăşi cu bucurie la vânătoare... Ce părere aveţi ?

— Îmi pare rău, îmi pare foarte rău, dar nu cred că o să puteţi. M-am cam pripit. Dumneavoastră nu ştiţi să faceţi „pac !“ ca puşca. Poate n-aţi auzit bine...

— Poate... răspunse castana. Ştiu şi eu ? Mi s-a părut că am auzit bine : „Pac !“

— Eu, zise ogarul, am auzul foarte bun, dar şi mie mi se întâmplă să mă mai înşel câteodată... Puşcă, vă repet, nu puteţi fi... Mai gândiți-vă, mai încercaţi în altă parte...

Şi uşa se închise. (Eram gata-gata să scriu că se închise în nasul castanei.)

— Ei ? Ce-ai făcut ? o întrebă ghemotocul.

— Nimic... Mi se pare că m-am înşelat. Când am căzut din castan, n-am făcut „pac !“

— Dar cum altfel ?

— Nu-mi dau seama...

— Poate ai făcut „boc !“

— „Boc ?“ se gândi castana. Se poate să fi făcut „boc !“... Dacă e aşa, ce sfat îmi dai ?

— „Boc !“, după câte ştiu, face ciocanul fierarului. Pe vremea când eram o filă dintr-o carte, cartea a

fost împrumutată şi unui fierar. El avea un ciocan care, ţin minte, făcea „boc !“ Dacă şi tu ştii să faci „boc !“, cred că ar fi bine să-l rogi pe fierar să te ia în atelier...

— Da, zise castana. Ar fi bine. Întovărășește-mă !

Şi plecară spre casa fierarului. O găsiră îndată. Castana bătu la uşă şi un papagal îi răspunse :

— Cine e acolo ? Cine e acolo ?

— Dumneavoastră sunteți fierarul ? întrebă castana.

— Eu, fierar ? Ha ! Ha ! Eu sunt un papagal. Dar tu cine eşti ? Tu cine eşti ?

— Sunt o castană. Am căzut din castan şi când am căzut am făcut : „boc !“

— Ca ciocanul! Ca ciocanul! zise papagalul.

— Întocmai ! De asta am şi venit : am venit să-l rog pe fierar să mă ia şi pe mine în atelier.

— Nu se poate ! Nu se poate ! Tu nu ştii să faci „boc !“ ca ciocanul. Poate n-ai auzit bine.

— Poate... răspunse castana. Ştiu şi eu ?...

— Şi mie, mai zise papagalul, mi se întâmplă câteodată să mă înşel şi să pocesc câte un cuvânt. Mai gândește-te ! Mai încearcă în altă parte ! În altă parte !

Şi, când mai târziu o întrebă din nou ghemotocul :

— Ei ? Ce-ai făcut ? castana răspunse :

— Nimic. Cred că iarăşi m-am înşelat. Când am căzut, n-am făcut „boc !“...

— Dar cum ?

— Habar n-am...

— Poate ai făcut : „toc !“

— „Toc ?“ Nu ştia ce să mai creadă castana. Se poate să fi făcut „toc“ ? Dacă e aşa ce sfat îmi dai ?

— „Toc“, după câte ştiu, fac tocurile ghetelor atunci când merg. Dar „toc“ se mai numeşte şi unealta care la vârf are peniţă şi cu care povestitorii scriu poveşti.

Adresa cizmarului n-o ştiu. Ştiu însă adresa povestitorului. De la fereastra lui am căzut eu. Băiatul lui cel mic, pe vremea când eram o filă, m-a rupt din carte, m-a făcut ghemotoc şi a început să mă arunce prin casă. Cred că ar fi bine să te întovărăşesc la povestitor şi să-l rogi să scrie şi despre tine poveşti.

— Da, zise castana. Ar fi bine. Întovărășește-mă !

Şi uite aşa, a ajuns castana la mine. De data asta a intrat cu ea şi ghemotocul. N-a mai aşteptat-o afară. Eu însă nu eram acasă. L-a întrebat pe băiatul meu cel mic.

— Tata nu-i acasă, le-a spus el. E la grădiniţă !

— Curios... rosti ghemotocul. Firesc ar fi ca tu să fii la grădiniţă şi tata acasă.

— La noi, acum e invers. Eu stau acasă, pentru că sunt răcit, şi tata s-a dus la grădiniţă ca s-o anunţe pe tovarăşa educatoare...

— Aha ! se dumeri ghemotocul.

— Dar ce doriţi ? întrebă băiatul.

— Eu, vorbi castana, am căzut din castan şi când am căzut, am crezut că am făcut „pac apoi „boc !“, dar până la urmă se pare că am făcut „toc !"...

— Toc ? Cu tocul scrie tata poveşti !

— Întocmai ! Am venit să-l rog să scrie şi despre mine poveşti...

— A, nu, clătină din cap băiatul, asta nu se poate. Tu n-ai peniţă şi nici n-ai încăpea în călimară. Poate că atunci când ai căzut ai spus altceva...

— Tot ce se poate... răspunse castana. Dar ce altceva puteam să spun ?

— Eu, se gândi băiatul, când cad spun : „eh, lasă că trece !“ dar nu cred că tu ai spus aşa...

— Nu, intră în vorbă ghemotocul. N-a spus aşa. A spus ceva care seamănă cu „pac !“, cu „boc!” cu „toc!” ...

Băiatul se uită mai atent la ghemotoc şi-l întrebă :

— Dar tu cine eşti ? Parcă te-am mai văzut !

— Mă cunoşti chiar bine, zise morocănos ghemotocul. Sunt fila pe care ai rupt-o din carte. Tu m-ai făcut ghemotoc şi ai început să mă arunci ca pe o minge.

— Am vrut să mă joc cu ceva... îl văzu băiatul supărat şi încercă să se scuze.

— Cărţile nu sunt făcute pentru joacă ! zise tăios ghemotocul. Cărţile sunt făcute ca să fie citite !

— Atunci o să te iau, o să te îndrept şi o să te lipesc la loc, în carte... căută băiatul să-l îmbuneze.

— Mulţumesc. Mi-ai face un mare serviciu ! zise ghemotocul cu un glas ceva mai blând.

Băiatul luă ghemotocul, îl îndreptă şi cu gumarabică lipi fila acolo unde trebuia, în carte. Era bucuros, dar în acelaşi timp şi niţel necăjit.

— Acum, zise el, nu mai am cu ce să mă joc !

— Cum ai spus? îl auzi castana. Ai spus „joc"?

— Da...

— Oare nu s-ar putea ca...

— Ba da ! Ba da ! îi luă vorba fila din carte, care fusese un ghemotoc. Aici rămâi, castano ! Aici trebuia să te aduc de la început... Când ai căzut, n-ai spus nici „pac !“, nici „boc !“, nici „toc !" Cum de nu m-am gândit ! Ai spus aşa cum spune orice castană care cade într-o curte cu copii. Ai spus „joc !“

Aşa s-a făcut că, atunci când am venit acasă, am găsit cartea întreagă şi la locul ei, iar pe băiat jucându-se cu o castană !

— Dacă s-a spart, s-a spart, spuse Ducu.

— Văd că nici nu-ţi pasă, spuse băiatul care mesteca gumă. Poate că tatăl tău e bancher.

— Ce înseamnă bancher ? întrebă Ducu.

— Un domn gras, spuse băiatul care mesteca gumă. Un domn gras care are bani mulţi.

— Tata e maistru, spuse Ducu şi nu-i deloc gras. E tocmai aşa cum trebuie să fie un tată.

— Te bate ?

— La ce ?

— Te-am întrebat dacă te bate.

— Când jucăm Peter cel negru, nu mă bate. La loto o bate chiar şi pe tanti Minodora.

— Te-am întrebat dacă te bate, aşa : pac, pac...

— Păi, tata e de zece ori mai puternic decât mine !

— Şi nu te bate ?

— N-auzi că-i de zece ori mai puternic decât mine ? Ce, eu îl bat pe Dănuţ ?

— Cine-i Dănuţ ăsta ?

— Dănuţ ăsta e un băieţel. Are doi dinţi. Unul sus şi altul jos.

— Aha, făcu băiatul care mesteca gumă. De aceea.

— Ce ? întrebă Ducu.

— De aceea nu-ţi pasă. Pentru că tatăl tău nu te bate. Dar acuma tot o să-ţi tragă vreo două.

— De ce ?

— Pentru că ai spart sticla cu ulei. Ce-o să spui acasă ?

— O să spun că s-a spart. M-am împiedicat şi am căzut Doar erai aici şi ai văzut şi tu.

— Dacă spui asta, capeţi imediat vreo două.

— Dar chiar aşa s-a întâmplat. M-am împiedicat de piatra asta şi am căzut.

— Trebuie să spui altceva, dacă nu vrei să o încasezi. Piatra şi căzutul n-ajută. Uite, întreabă-l şi pe el.

El era un alt băiat, un băiat care avea o bilă albastră şi care se uita la Ducu şi la băiatul ce mesteca gumă fără să spună nimic. Nici acum băiatul cu bila albastră nu spuse nimic.

— De unde ai luat bila ? îl întrebă Ducu.

— De bilă îţi arde ţie ? se supără băiatul care mesteca gumă.

— E frumoasă, spuse Ducu.

— Treaba ta. Eu vreau să te ajut.

— Sticla nu mai poţi s-o faci la loc, spuse Ducu.

— Dar pot să te învăţ ce să spui acasă !

— Asta pot şi eu, pot şi eu să-l învăţ, vorbi, în sfârșit, băiatul cu bila albastră. Cel mai bine e să spui că ţi-au furat banii.

— Cine mi i-a furat ? întrebă Ducu.

— Un hoţ. Un hoţ care avea un ochi legat cu o cârpă neagră. Ţi-a dat un brânci, tu ai scăpat banii din mână şi el i-a luat şi a fugit.

— Povestea asta nu face doi bani, spuse băiatul care mesteca gumă. Trebuie să spui ceva mai frumos.

— Nimic nu-i mai frumos decât că a venit un hoţ cu un ochi legat şi i-a furat banii, spuse băiatul cu bila albastră. Era un pirat.

— Nu există piraţi în Bucureşti, spuse băiatul care mesteca gumă. Povestea asta nu face doi bani. Aici trebuie un câine. Un dulău. A ieşit un dulău dintr-o curte, tu te-ai speriat, ai luat-o la fugă şi când ai ajuns la băcănie, banii nu mai erau în buzunar.

— Dar unde erau ? întrebă Ducu.

— Nu ştii. Ţi-au căzut. S-au împrăştiat.

— I-a luat dulăul ca să-şi cumpere oase, râse băiatul cu bila albastră. De când sunt n-am auzit o poveste mai caraghioasă.

— Caraghios eşti tu şi cu bila ta albastră, spuse băiatul care mesteca.

— Şi mai caraghios eşti tu cu guma ta, spuse băiatul cu bila albastră. Ducu era grăbit. Plecă acasă fără să mai aştepte ca să vadă cine era mai caraghios.

Acasă, intră în bucătărie şi spuse :

— Mămico, te rog alege care poveste vrei. Întâia : m-am împiedicat de o piatră, am căzut şi am spart sticla cu ulei. A doua : a venit un hoţ legat la un ochi şi mi-a furat banii. A treia : a ieşit un dulău dintr-o curte, m-am speriat, am luat-o la fugă, şi când am ajuns la băcănie, banii nu mai erau în buzunar.

— Ţie care îţi place mai mult ? întrebă mama.

— Toate sunt caraghioase, spuse Ducu.

— Prima poate că e mai puţin, spuse mama.

— Aşa mi se pare şi mie.

— Atunci să nu ne mai încurcăm cu celelalte, spuse mama. Te-ai lovit ?

— Un pic.

— Te doare ?

— Nu.

— Atunci du-te şi cumpără altă sticlă.

Acolo, pe trotuar, în faţa băcăniei, băiatul care mesteca gumă şi băiatul cu bila albastră jucau şapte

pietre.

— Ei, cum a fost ? îl întrebară amândoi pe Ducu.

— Mama a ales povestea mea, spuse Ducu. Ale voastre erau prea caraghioase.

Uite că nu mai ţin minte dacă povestea asta e a doua sau a noua — hai să zic că e a doua şi voi să credeţi că-i a noua.

În orice caz, povestea e cu o fetiţă care voia să ajungă pe o stea şi era grozav de frumos că dorea aşa ceva, era chiar mai frumos decât vă închipuiţi, pentru că nimeni nu mai ajunsese acolo ; tramvaiele, autobuzele şi troleibuzele nu merg decât până la capăt şi se întorc, iar de la capăt şi până la stea mai e încă drum lung, mult mai lung decât vă închipuiţi !

Ca să ajungă la stea, fetiţa se urcă mai întâi pe masă, stând pe masă era, desigur, mult mai aproape de stea, de jos vedea steaua cât unghia de la degetul cel mic, iar de pe masă o vedea ca pe unghia de la degetul mijlociu. Ca s-o poată vedea şi cât unghia de la degetul gros, fetiţa se sui apoi pe bufet, dar asta fu cea mai mare greşeală a ei, pentru că pe bufet se afla borcanul cu dulceaţă de mure, şi borcanul cu dulceaţă de mure se apucă să-i spună :

— Opreşte-te aici, fetiţo, n-are nici un rost să mergi mai departe ; ia şi mănâncă mure dulci, lasă pe alţii să ajungă la steaua aceea sau la altele, ia şi

mănâncă mure dulci, n-are rost să te oboseşti, să te afume norii şi să le albăstrească cerul, ia şi mănâncă mure dulci, nu-i pentru o fetiţă ca tine o călătorie atât de grea, ia şi mănâncă mure dulci!

Fetiţa îşi astupă urechile şi de pe bufet, prin uşa de la pod, ajunse în pod şi prin ferestruica podului ajunse pe casă. De pe casă totul se vedea mai frumos şi steaua strălucea şi mai tare; acum părea cât o alună, iar când fetiţa se caţără pe antena televizorului steaua se văzu cât o nucă poleită. Ca s-o poată vedea cât un măr, fetiţa se înălţă pe vârfuri, numai că atunci când se gândea cum să facă ca să vadă steaua cât un pepene galben veni după ea borcanul cu dulceaţă de mure şi începu să-i spună :

— Opreşte-te aici, fetiţo, ascultă-mă pe mine, ia şi mănâncă mure dulci, e prea departe până la steaua ceea, ia şi mănâncă mure dulci, s-ar putea să te ciugulească ciorile, ia şi mănâncă mure dulci, şi vânturile reci să te-mpresoare, ia şi mănâncă mure dulci, şi gerul să te muşte, ia şi mănâncă mure dulci.

Fetiţa iar îşi astupă urechile şi de pe antena de televizor rugă o macara s-o urce mai sus, şi de acolo văzu steaua cât un pepene galben, apoi nu mai ştiu cum ajunse şi mai sus : a ! adică ştiu, mai sus ajunse urcându-se pe o scară de pompieri şi de acolo văzu

steaua cât o roată de aur, cât o roată mare de aur...

Eu mă uitam la fetiţă cum se suia mereu spre steaua ei şi, pe măsură ce fetiţa vedea steaua tot mai mare, eu vedeam fetiţa tot mai mică, până când n-o mai zării deloc, îi făceam din mână şi ea nu-mi mai răspundea, adică vreau să spun că nu mai vedeam cum îmi răspunde, pentru că ştiu sigur că fetiţa îmi răspundea. Şi cum mă uitam aşa, fericit că într-o zi fetiţa o să ajungă pe steaua ei, veni lângă mine borcanul cu dulceaţa de mure şi-mi spuse :

— Nu te mai uita, o să te doară ochii, ia şi mănâncă mure dulci, ce poţi vedea la o fetiţă care vrea să ajungă pe o stea, ia şi mănâncă mure dulci, eşti om serios, vaccinat şi cel mai mare povestitor de pe pământ şi de sub pământ, ia şi mănâncă mure dulci, intră mai bine în casă şi scrie o poveste despre o fetiţă care n-a putut să ajungă la steaua ei, ia şi mănâncă mure dulci.

Ah, când i-am tras un picior borcanului, ţăndări s-a făcut şi s-a împrăştiat dulceaţa de mure pe întreg pământul.

Am găsit o mură dulce până şi în galoşii mei, până şi în barba bunicului, până şi într-un ou de raţă, până şi într-un cuib de barză, până şi într-o bărcuţă de hârtie, unde vreţi şi unde nu vreţi am găsit câte o

mură dulce şi acuma umblu prin lume ca să le adun, trebuia să le adun, copii, ajutaţi-mă să le adun şi să le arunc în mare, să le înghită scrumbiile şi să se îngrașe cât balenele, să le înghită balenele şi să se îngrașe cât vapoarele.

Iar când mi-o scrie fetiţa de pe stea, ca să mă anunţe când se întoarce, o să vă spun şi vouă, vă trimit o telegramă sau vă telefonez, văd eu, mă descurc, n-aveți grijă.

POVESTE CU... OCHI ALBAŞTRI

Ca să vedeţi, copii, cât sunt de distrat...

Eram gata-gata să vă întreb :

— V-aţi gândit ce spun, atunci când îi priviţi, nişte ochi albaştri ?

Ah, grozav sunt de distrat! Am uitat un lucru atât de simplu : am uitat că numai taţii (şi ca să nu supăr pe nimeni : şi mamele !) se gândesc, atunci când îi privesc, ce spun nişte ochi albaştri. Iar voi recunoaşteţi că sunt nemaipomenit de distrat ! Nu sunteți taţi.

Numai eu (şi ca să nu supăr pe nimeni : şi alţii) ştiu ce spun, atunci când privesc nişte ochi albaştri. Dar eu, dragii mei, vă cunosc de prea multă vreme, sunt prea bun prieten cu voi, ca să nu vă împărtăşesc toate tainele. Mai ales că, rămâne între noi, aici nu e vorba de nici o taină...

De aceea, n-am să ţin numai pentru mine ce-mi spun ochii albaştri ai băieţilor mei.

Când sunt veseli spun :

— Tăticule, lasă poveştile şi hai cu noi pe lac, să luăm o barcă, să ne facem din pumni ocheane, să ne facem pipe din castane şi să cântăm în gura mare

cântecul despre care mama e gata să jure că nu se află pe lume altul mai gălăgios :

„O-ho-ho ! Rechini şi balene, noi vă venim de hac, O-ho-ho !

c-o singură mână şi-un bobârnac !“

Când se închid pe jumătate, şmechereşte, ochii albaştri spun :

— Tăticule, tu aveai o călimară...

— O mai am.

— Nu, tăticule, o aveai... S-a cam spart !

— Singură ?

— Da. Noi am ajutat-o numai niţel...

Când, apăraţi de mâna făcută streaşină, se opresc să privească serioşi, sus pe schele, munca unui zidar — ochii albaştri spun :

— Tăticule, noi mai întâi şi mai întâi o să ne facem zidari. Şi ştii de ce ?

— Nu.

— Ca să se obişnuiască bunica cu înălţimea. Dacă o să vadă că nu cădem de pe schelă, n-o să se mai supere ci vrem să ne facem aviatori... De acolo până la cer doar nu mai e mult !

Când...

O, dar cât de multe nu poţi spune când priveşti nişte ochi albaştri !...

Noaptea, când pleoapele îi acoperă, s-ar crede că ochii albaştri nu spun nimic (sau, ca să nu supăr pe nimeni: aproape nimic). Mie însă mi se pare că abia atunci spun mai mult ca oricând.

Şi dacă vreţi să ştiţi, iată ce mi-au spus astă-noapte ochii albaştri, închişi de somn.

— Pe pământul acesta uriaş şi darnic privesc soarele milioane de ochi albaştri, milioane de băieţi şi fetiţe. Ca să crească mari şi sănătoşi (încât să-mi lipesc urechea de pământ şi să n-aud un strănut nici măcar la Polul Nord !) ca să ajungă zidari şi aviatori, trebuie ca toţi cei care înţeleg ce spun ochii albaştri, atunci când îi privesc, să-şi dea mâna ca, niciodată, niciodată tunurile şi bombele să nu mai acopere :

nici clinchetul călimării sparte din greşeală,

nici cântecul fără pereche cu „o-ho-ho“, nici ciocăniturile zidarului în fereastra cerului, nici țârâitul de greier al peniţei, care aşterne pe hârtie poveşti despre băieţi cu ochi albaştri:

Asta înseamnă, dragii mei copii, că trebuie să fie pace. Pentru că, sau poate numai eu văd aşa, şi pacea
are ochi albaştri...

CUPRINS :

UN BĂRBAT LA CASA OMULUI...3

RECUNOSC : EU SUNT DOMNU’ „DA, VĂ ROG !”...............7

VACANŢĂ CU PLOAIE...11

STRÂNGEŢI PUMNII PENTRU MINE, BĂIEŢI!......................16

NU FUGI, ZIUA MEA FRUMOASĂ !...................................23

CARNAVAL...30

MĂCAR UN CUVINŢEL..35

MAI E MULT PÂNĂ DISEARĂ ?..39

JOCUL CU UMBRA..44

PRIETENII...48

UN PUMN DE RĂBDARE...52

PRIMĂVARA ŞI TREI SUTE DOUĂZECI ŞI NOUĂ DE PISTRUI 56

VISUL..59

VINE, VINE, PRIMĂVARA !...63

BANCA..68

CĂŢELUL LATRĂ LA SFÂRŞIT..70
A FOST ODATĂ UN CIREŞ...72
A FOST ODATĂ UN ELEFANT..76
TOATE AU UN SFÂRŞIT..79
FETIŢA, CHEIŢA, PORTARUL ŞI CELELALTE.....................84
ZIUA CÂND TOŢI AU ŞAPTE ANI....................................88
SĂ NE AMINTIM DE VARĂ..95
PARCĂ ÎŢI MAI RĂMÂNE CEVA.......................................98
O VESTE MARE DESPRE UN BĂIAT MIC.........................104
CASTANA DIN POVESTE..108
POVESTE CARAGHIOASĂ..116
POVEŞTI ELE-FANTASTICE...120
POVESTE CU... OCHI ALBAŞTRI...................................124

Lector : Georgeta Păsărin
Tehnoredactor : Fl. Preda
Apărut 1982
Combinatul poligrafic
Casa Scînteii
R.S.R.